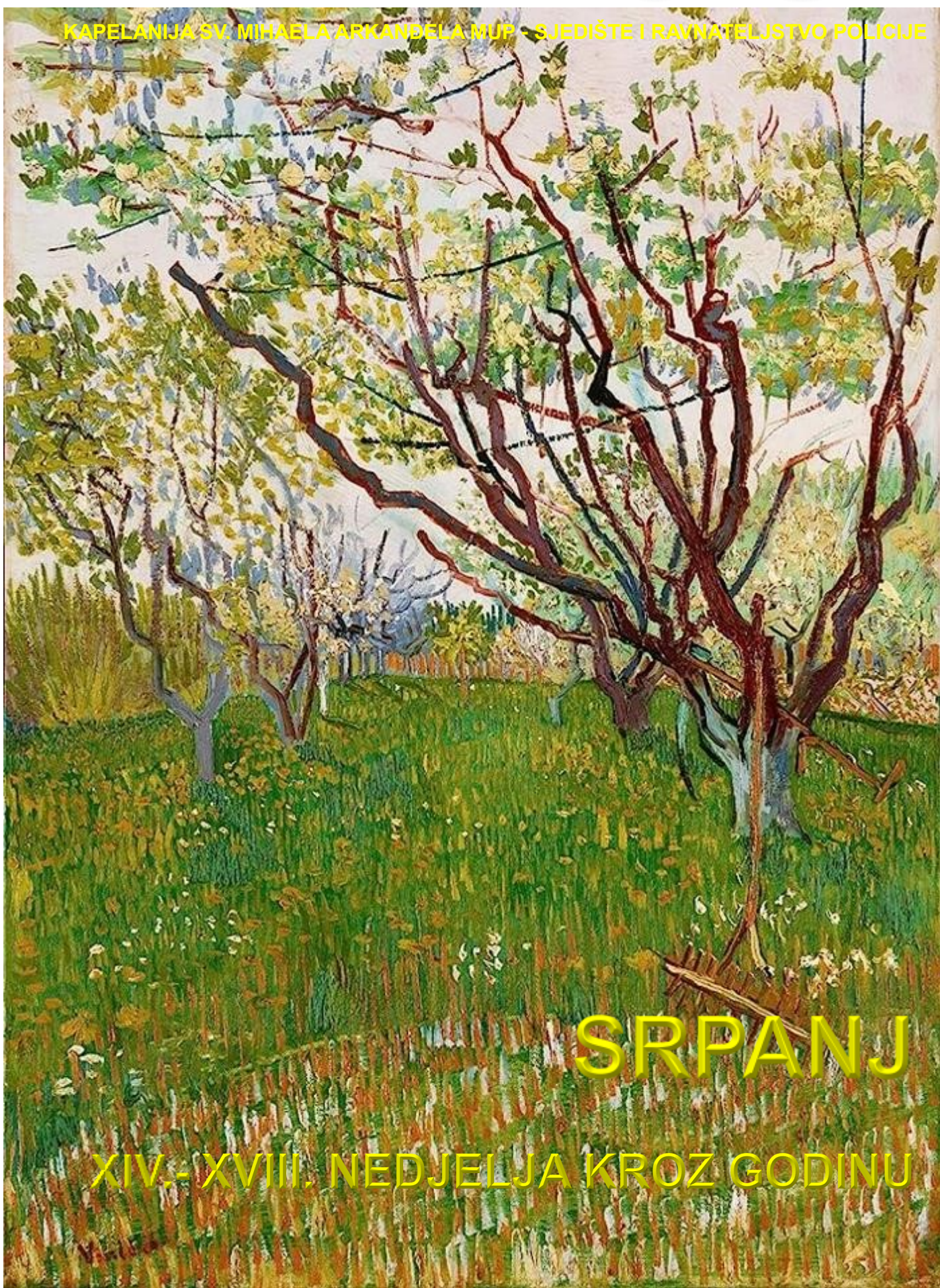

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

SRPANJ

XIV.-XVIII. NEDJELJA KROZ GODINU

SRPANJ - KOLOVOZ

Ned	9.	XIV. NEDJELJA KROZ GODINU; Marija Petković
Pon.	10.	Feliks, Filip, RUfina, Viktorija
Uto.	11.	Benedikt opat; Benko; Dobroslav
Sri.	12.	Mohor; Ivan Gualberti; Mislav
Čet.	13.	Majka Božja Bistrička
Pet.	14.	Gašpar, Angelina, Franjo
Sub.	15.	Bonaventura; Dobriša; Vlado
Ned	16.	XV. NEDJELJA KROZ GODINU; Gospa Karmelska; Karmela; Elvira
Pon.	17.	Nadan, Justa, Dunja
Uto.	18.	Emilije, Marina, Miroslav, Ljuba
Sri.	19.	Aurelija, Makrina, Zora
Čet.	20.	Ilija prorok
Pet.	21.	Lovro Brindiški, Danijel prorok
Sub.	22.	Marija Magdalena, Manda
Ned	23.	XVI. NEDJELJA KROZ GODINU; Brigita, Ezekijel, Apolinar
Pon.	24.	Kristina, Eufrazija, Boris
Uto.	25.	Jakov apostol, Kristofor, Jakša Joakim i Ana, roditelji BDM
Sri.	26.	Obljetnica-komemoracija Struga Banska
Čet.	27.	Klement Ohridski, Klemo, Celestin
Pet.	28.	Prohor, Viktor I., papa, Nazarije
Sub.	29.	Lazar, Urban II. Blaženka, Vilim
Ned	30.	XVII. NEDJELJA KROZ GODINU; Petar Krizolog, Anđa, Julijana, Maksima
Pon.	31.	Ignacije Lojolski, Vatroslav, Fabije, Alfonz Liguori, Jonatan,
Uto.	1.	Obljetnica pogibije pripadnika MUP-a i ZNG -Dalj
Sri.	2.	Gospa od anđela - Porcijunkula
Čet.	3.	Augustin Kažotić, Martin
Pet.	4.	Ivan Marija Vianey, Justin
Sub.	5.	GOSPA VELIKOGA HRVATSKOGA KRSNOGA ZAVJETA - zaštitnica Vojnog ordinarijata u RH DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I DAN HRVATSKIH BRANITELJA

MEDITACIJA	
Ide li Bog na godišnji?	3
SLUŽBA RIJEČI	
XIV. NEDJELJA KROZ GODINU	
ČITANJA: Krotka sam i ponizna srca	4
HOMILIJA: Krotka sam i ponizna srca	8
KATEHEZA	
Prispodobe - Isusov model poučavanja	10
XV. NEDJELJA KROZ GODINU	
ČITANJA: Iziđe sijač sijati	12
HOMILIJA: Traži se plodno tlo	16
XVI. NEDJELJA KROZ GODINU	
ČITANJA: Pustite nek oboje raste do žetve	18
HOMILIJA: Zaspalo kršćanstvo	22
XVII. NEDJELJA KROZ GODINU	
ČITANJA: Proda sve što ima i kupi onu njivu	24
HOMILIJA: Tražiti, naći i slijediti	28
KATEHEZA	
Neugodni gost	30
Učiti odmarati	32
Mali vjeronaučni leksikon	35
NAŠI POKOJNI	36
PRIČA	
Stan u kraljevstvu Božjem	44

Naslovnica:
Vincent Van Gogh: **Cvjetni voćnjak**,
Slika preuzeta s: <https://www.amazon.co.uk>

mihael

19-22/2023.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP -
sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVII. (2023.), broj 19-22 (570-573);
XIV.-XVII. nedjelja kroz godinu, 9.-30- srpnja 2023.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

Ide li Bog na godišnji?

Klinci znaju postaviti pitanja koja nas „velike“ ostavlja u neobranom grožđu. Tako mi je malac iz prvog razreda osnovne zadao teološku glavobolju - *odlazi li Bog na godišnji odmor? Zar se nikada ne umori?* Koliko simpatično i dječje iskreno, pitanje nije nimalo naivno. Tek u skicama imamo razrađenu teologiju odmora nasuprot teologije rada. Najdulju domet diskursa svodi se na neradnu nedjelju i to je to. Svima je jasno da je čovjeku potreban odmor i tu prestaje rasprava. Ali zar u pozadini stvari ne stoji nešto puno dublje, božanske, nešto što se ne svodi samo na prestanak rada, opuštanje te ponovno vraćanje poslu? Pitanje radoznalog klinca tiče se preispitivanja odnosa antropologije i teologije; ukoliko nam je potreban odmor a stvoreni smo na sliku Božju, što to onda govori o samome Bogu?

Stavljen pred zid, valjalo je udovoljiti radoznalosti malog teologa pred izazovom šakljivog pitanja. Ali što odgovoriti? Na neugodna pitanja malenih mi odrasli najčešće pribjegnemo inventivnim odgovorima „shodnim njihovu uzrastu“, kupujući si tako vrijeme dok ne smislimo nešto bolje ili dok sami ne nađu što traže. To su uglavnom oni odgovori s „figom u džepu“, tipa: mama, kako sam ja došao na svijet? Donijela te roda, sine! Roditelj se tako iskoprcao iz komplikacija uslijed rešetanja dječje radoznalosti, znajući da kad sinak poodraste neće uzeti za zlo sumnju u rodine akušerske sposobnosti niti roditeljsko umetanje cucle-varalice. Vremenom, doći će tren šeretskog ahaaaaa! i daljnje razjašnjavanje neće biti potrebno. Tako i na pitanje Božjeg odlaska na raspust lako je naći simpatičan odgovor; ne, srećo, bogica nikada ne odlazi na odmor jer nas voli i uvijek mora brinuti o nama i nikada se ne umara... Za dijete prilično umirujuć odgovor. Međutim, je li dovoljan da i nas isključi od daljnjeg produbljivanja?

Predočimo sebi jedan Božji „radni dan“. Ujutro nije ustao jer navečer nije ni legao. Vječito budan, u tri smjene. Uostalom, dok je na jednoj polutki Zemlje noć, nema vremena zavaliti se u fotelju jer je na drugoj dan. Svećenikovo „Uzmite i jedite...“ dovodi Krista na oltar istovremeno i u Australiji, i u Africi i na svim drugim kontinentima. U međuvremenu, valja se pobrinuti i za onu pobožnu bakicu u trećoj klupi i za rađanje supernove na drugom kraju univerzuma. Povazdan zaprima molbe milijarde ljudi, ponekad i oprečnih. Nogometaši jedne ekipe uzdaju se u Božju pomoć da će pobijediti protivničku ekipu, a ovi isto tako misle da je Bog na njihovoj strani te će lopta, vođena driblingom svemoćnog Nogometaša, završiti u suparničkom голу. Zaraćene strane očekuju intervenciju Neba, ali svaka u svoju korist. Pošto „vrag nikad ne spava“, ni Svesilni nema pravo zadrijemati makar na jedno oko. Bez sumnje, aktivan je 24 sata dnevno čitavu vječnost, bez prava na bolovanje i slobodne dane.

U redu. Bog je radiša, to mu ne možemo osporiti. No, s onim prvašićem, ne mogu se othrvati pomisli da bi mogao tako vječito, da je to njegovo „prirodno“ stanje. Zar nije nakon šest dana stvaranja ipak otpočnuo? Od svih dana stvaranja, jedino je sedmi dan blagoslovljen i posvećen te time izvor posvete svim ostalim djelima stvaranja. E sad dolazi onaj ahaaaaa! Sedmi dan nije isključivo dan u tjednu, nedjelja, već eshatološka, konačna stvarnost, Nebo. Na kraju svega čeka nas počinak (po-činu, nakon činjenja), odmor (od-moriti, lat. mors – smrt, odsustvo smrti). Odmor nije pitanje turističke destinacije, već stanje duha, hod prema ostvarenju slike Božje u nama, slike Božjeg počinka, odmora (besmrća). I da, Bog će „otići na godišnji“, ali tek kad cijelo stvorenje otpočine u njemu. Znajući da je bez počinka rad prokletstvo, u čežnji za „vječnim godišnjim“, u duhu negdašnje drugarske budnice, „srce gromko nek' nam zbori da nam živi, živi rad!“

Prvo čitanje: Zah 9, 9-10

Tvoj kralj se evo tebi vraća ponizan.

Čitanje Knjige proroka Zaharije

Ovo govori Gospodin: »Klikni iz sveg grla, Kćeri sionska! Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska! Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan, krotak jaše na magarcu, na magaretu, mladetu magaričinu. On će istrijebiti kola iz Efrajima i konje iz Jeruzalema, on će istrijebiti luk ubojni, on će navijestiti mir narodima. Vlast će mu se proširiti od mora do mora i od Rijeke do rubova zemlje.«

Riječ Gospodnja.

Tekst čitanja preuzetoga iz Knjige proroka Zaharije slijedi nakon prorokova opisa nove obećane zemlje. Čini se da on sadrži prisjećanja na neki osvajački vojnički pohod, a vjerojatno je riječ o osvajanjima Aleksandra Velikoga nakon bitke kod Isa 333. pr. Kr. Bog je predstavljen kao zaštitnik »protiv onih koji odlaze i dolaze«, pa »tlačitelj ne će više ovud prolaziti«, a cijeli je vojnički pohod opisan kao pohod Božji. U takvu ozračju započinje poetski tekst današnjega čitanja koje se obraća »Kćeri sionskoj«, pri čemu prorok misli na stanovništvo Jeruzalema, te ga poziva da se raduje zbog povratka kralja. Slika je to koja podsjeća na izričaje proroka Izaije kad govori o povratku iz progonstva, gdje je Bog prikazan kao pastir i kralj koji će se pobrinuti za svoj narod. Kod Zaharije taj se »kralj« ipak razlikuje od Boga i uosobljuje posebnoga Božjega poslanika koji je »pobjedonosan«. Isti izraz može označavati i onoga koji prima pomoć i spasenje. Iz toga je korijena izvedeno i ime Ješua – Isus.

Kralj o kojem govori Zaharija bit će ponizan te će se odreći sjaja velikih kraljeva. Zato će i jahati na magaretu. Njegov pojavak označit će dolazak mira jer će »istrijebiti« kola iz Efrajima i konje iz Jeruzalema«, »istrijebiti« će luk ubojni«. Na taj način djelovanje toga kralja ujedinjuje u miru sjever, koji predstavlja Efrajima kao najsnažnije pleme sjevernoga kraljevstva, i Jeruzalem, kao središte južnoga kraljevstva. Ako je taj tekst nastao u 4. stoljeću, kako se pretpostavlja, onda valja misliti na neprijateljstva koja su postojala između Judeje na jugu, nastanjene Židovima, i Samarije na sjeveru, nastanjene miješanim stanovništvom. Taj će kralj »navijestiti« mir narodima«. Narodi su ovdje okolni, poganski narodi, pa se djelovanje toga kralja širi i izvan Izraela. Njegova će se vlast prostirati »od mora do mora i od Rijeke do rubova zemlje.« To više nisu granice stare obećane zemlje, nego ovaj izričaj preuzima svečani naslov perzijskih, a onda i helenističkih kraljeva koji su bili kraljevi »od mora do mora«, pri čemu se mislilo na Sredozemno more s jedne strane i Perzijski zaljev s druge. »Rijeka« je Eufrat, a »rubovi zemlje« označavaju neograničenost toga kraljevstva. Novi kralj, koji je bez sumnje Mesija, vladat će cijelim poznatim svijetom i to je smisao završnoga retka.

Otpjevni psalam: Ps 145, 1-2.8-11.13c-14

Blagoslivljat ću ime tvoje do vijeka, Bože, kralju moj.

Slavit ću te, o Bože, kralju moj,
ime ću tvoje blagoslivljat uvijek i do vijeka.
Svaki ću dan tebe slaviti,
ime ću tvoje hvaliti uvijek i do vijeka.

Milostiv je i milosrdan Gospodin,
spor na srdžbu, bogat dobrotom.
Gospodin je dobar svima,
milosrdan svim djelima svojim .

Nek te slave, Gospodine, sva djela tvoja
i tvoji sveti nek te blagoslivlju!
Neka kazuju slavu tvoga kraljevstva,
neka o sili tvojoj govore .

Vjeran je Gospodin u svim riječima svojim
i svet u svim svojim djelima.
Gospodin podupire sve koji posrću
i pognute on uspravlja.

Današnji psalam spada među najmlađe psalme, nastao u 3. ili 2. stoljeću prije Krista. Psalam počinje obraćanjem Bogu kao kralju kojega psalmist želi beskrajno hvaliti. Hvala ne smije biti odvojena od ponizne spoznaje o vlastitoj grješnosti „Milostiv je i milosrdan Gospodin“ Psalmist želi da sve stvoreno postane živa hvala stvoritelju i nastavlja slaviti Božju dobrotu prema svima.

Drugo čitanje: Rim 8, 9.11-13

Ako Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!

Vi niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. A nema li tko Duha Kristova, taj nije njegov. Ako li Duh onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživjet će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama. Dakle, braćo, dužnici smo, ali ne tijelu da po tijelu živimo! Jer ako po tijelu živite, umrijeti vam je, ako li pak Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete.

Riječ Gospodnja.

U odlomku iz Poslanice Rimljanima apostol Pavao jasno razlikuje one koji »žive po tijelu« i teže smrti od onih koji »žive po Duhu« i koji teže životu i miru. Tada se obraća svojim naslovnici, kršćanima u Rimu, te im potvrđuje da oni nisu u tijelu, nego u Duhu, »ako Duh Božji prebiva« u njima. Duh Božji ostvaruje jedinstvo kršćana s Isusom Kristom i zapravo ih združuje s njime, tako da i kršćani imaju dijela u Kristovu uskrsnuću i u njegovu životu. Duh koji prebiva u kršćanima počelo je uskrsnuća svakoga od njih. Prihvativši Duh Božji, kršćani su postali djeca Božja te više nisu njegovi robovi, nego baštinici njegovih dobara, primljeni u samu njegovu obitelj. Stoga oni imaju sigurnost života vječnoga, dok god Duhom usmrćuju tjelesna djela. Pavao još uvijek govori o onim djelima Zakona za koja su Židovi mislili da im osiguravaju spasenje, i o djelima kojima su pogani htjeli steći naklonost božanstava ili mudrost i sreću. Ni jedno takvo djelo nije sposobno od čovjeka načiniti dijete Božje. Samo usmrtivši ta dijela i živeći po Duhu Isusovu i Duhu Božjem, čovjek postaje slobodan baštinik života vječnoga.

Evandjelje: Mt 11, 25-30

Krotka sam i ponizna srca.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme reče Isus:

»Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče, tako se tebi svidjelo. Sve je meni predao Otac moj i nitko ne pozna Sina doli Otac niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti.

Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.

Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako.«

Riječ Gospodnja.

Evandeoski odlomak sastavljen je od dvije perikope. Prva je zajednička Mateju i Luki, a druga se nalazi samo kod Mateja. U prvoj perikopi Isus slavi Otca što je »sve ovo«, to jest otajstva kraljevstva nebeskoga, »sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima«. Mudri i umni u ovom su slučaju svi oni koji ne žele prihvatiti Isusovu radosnu vijest, posebice farizeji i pismoznanci koji su u Isusu vidjeli hulitelja, a u njegovim čudesnim djelima prepoznavali djela đavolska. Maleni su pak Isusovi učenici, oni koji prihvaćaju njegovu riječ i koji se s pouzdanjem na njega oslanjaju. To su oni koji se odriču samih sebe, uzimaju svoj križ i idu za Isusom, oni koji postaju ponizni »kao djeca« te su najveći u kraljevstvu nebeskom. Za takve Isus je jedini put k Otcu i jedini posrednik po kojem čovjek može upoznati Boga.

Druga perikopa sadrži Isusov poziv svima koji su »izmoreni i opterećeni«. Njih potiče da uzmu njegov »jaram« na sebe. Taj se poziv čini apsurdnim. Kao da Isus već onemoćalima i izmorenima želi natovariti još i svoj jaram, kao da ih želi još više opteretiti. No taj jaram Isusov je način života: življenje u krotkosti i poniznosti. Isus takvim životom ostvaruje starozavjetnu sliku poniznoga sluge patnika iz proroka Izaije. »Jaram« je u Isusovo doba bio česta slika kojom su Židovi označavali Zakon i zakonske propise koji su ravnali cjelokupnim životom židovskih vjernika. Kad poziva učenike da uzmu njegov jaram, Isus im zapravo pokazuje da put u kraljevstvo nebesko nije vršenje propisa starozavjetnoga Zakona, nego ulaženje u najuži odnos s njegovom osobom. Učeći od njega, prihvaćajući njegov način života u poniznosti i krotkosti, vjernici ulaze u kraljevstvo nebesko.

Komentari čitanja: fra Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Krotka sam i ponizna srca

Povijest Izraelskog naroda u mnogu čemu može biti slika mnogih današnjih naroda. Njihova domovina i sami vladari bili su pod neprestanom opsadom drugih naroda i pod njihovom vlašću. Izraelski narod je stoga neprestano vapio za spasiteljem, poštenim i pravednim kraljem koji će ih osloboditi tiranije tuđih vladara. Proroci u Izraelu koji su živjeli u razdoblju između 6. i 5. st. pr. Kr., među njima je bio i prorok Zaharija, navijestio je Božju poruku o dolasku pravednog kralja, koji će svojom blagošću i poniznošću uspostaviti kraljevstvo mira.

Danas smo svjedoci mnogih previranja i ratova, posebice na Bliskom istoku, gdje pojedini narodi proživljavaju iznova sve strahote mržnje pojedinaca i skupina ljudi.

Možemo li danas govoriti nakon dvije tisuće godina o kraljevstvu mira koje nam je donio sam Krist Gospodin? Mnogi bi mogli reći kako Isusov govor o dolasku kraljevstva Božjega, nije se ostvario, niti će se u doglednoj budućnosti ostvariti.

Je li zaista tome tako i da li poruka evanđelja koju je Isus navijestio ne ostvaruje se ni nakon dva tisućljeća?

Zaista, mogli bi smo lako reći da nakon Isusove smrti i uskrsnuća, svijet nije doživio preobrazbu, mir i sigurnost, jer neprestano su se kroz sve vjekove vodili sukobi i ratovi između civilizacija, različitih kultura, religija, ideologije, svjetonazora.

Na koji način su se onda na Isusu Kristu ostvarile prorokove riječi: Tvoj kralj se evo tebi vraća, pravičan je i pobjedonosan, krotak jaše na magarcu... On će navijestiti mir narodima.

Odgovor pronalazimo u Isusovim riječima: Slavim te Oče, Gospodaru, neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima.

Otajstvo kraljevstva Božjega, kraljevstvo mira sakriveno je moćnicima ovoga svijeta. Oni žele ostvariti mir i vlast silom i oružjem. Oni su zahvaćeni duhom ovoga svijeta. Sveti Pavao govori da takvi ljude žive i djeluju po tijelu, to jest njihova djela nisu prožeta Kristovim Duhom. Čovjek koji postane duhovno slijep i duhovno gluha za Božji glas, svoju egzistenciju svodi samo na imanentnu stvarnost, na ovozemaljsko, na

Vincent Van Gogh *Angelus*, <https://it.wikipedia.org>

materijalno. Odsječen je od transcendencije, Duha Božjega, od svoje osobnosti i života. Udaljio se od svega što život čini fascinantnim, lijepim i dobrim.

Ljepota života može se ostvariti jedino po Duhu Božjem. Čovjek koji živi u jednostavnosti, poniznosti i blagosti približuje se otajstvu kraljevstva Božjega.

Svatko od nas najprije treba postati malen, ponizan i blag, siromah Evanđelja. Tek tada Duh Kristov će nam otvoriti pogled prema punini života koja je skrivena u Bogu Ocu. Blagovijest kraljevstva Božjega pristupačna je samo onima koji prihvaćaju da žive u duhu Evanđelja. Kraljevstvo mira koje je Isus navijestio nije neka utopija, nego stvarnost koja se ostvaruje ponajprije u čovjeku, u njegovom srcu. Ne možemo naviještati i graditi društveni mir ako je naše srce razlomljeno na tisuće dijelova i svoj život usklađujemo po duhu ovoga svijeta.

Isus je poručio svojim učenicima da uzmu njegov jaram, tj. ljubav križa, te da uče od njega, koji je blaga i ponizna srca. Jedino Kristova blagost, poniznost i ljubav mogu konačno uzdići čovjeka iznad nasilja i potlačenosti. Isus nas poziva u svoju školu

blagosti i poniznosti i već sada mnogi kršćani diljem svijeta žive po Duhu Kristovom te oko sebe izgrađuju kraljevstvo mira, oni su na sebe preuzeli tu obvezu Kristove škole i tako postali svjetionici koji svjedoče da je već sada Kraljevstvo Božje prisutno među nama i ako ne još u svojoj puni.

Mogu li ja poput tolikih mladića i djevojaka, muževa i žena, preuzeti na sebe jaram Kristov, ljubav križa? Ako smatraš da je to za tebe preteško, da je to opterećenje za tvoj život, pored svih onih obveza koje imaš u obitelji, na poslu, u školi. Imaj povjerenja u Isusove riječi kada kaže: „Moj je jaram sladak i teret lak.“ No, i onda kada osjetiš umor i ponestane ti snage te se osjetiš bespomoćnim. Upravo u tim trenucima kada nigdje ne možeš pronaći utjehu i mir, Krist ti govori: „Dodi k meni, ti koji si izmoren i opterećen i ja ću ti dati gdje će se odmoriti tvoje srce, dat ću ti novu snagu, ljubav kojom ćeš ostvariti ljepotu života.“

vič. Siniša Blatarić, <https://zupa-svkriz-kravarsko.hr/>

Prispodobе - Isusov model poučavanja

Isus poučava polazeći od iskustva i životnog konteksta slušatelja

Pomoću zemaljskih slika i stvarnosti, koje su njegovi Isusovi slušatelji poznavali, Isus ukazuje na ono božansko, nevidljivo, ono što se do kraja i izravnim putem ne može upoznati.

Iako imamo sve više visokoobrazovanih stručnjaka iz raznih znanstvenih područja, ponekad se čini da je sve manje onih koji snagom svojih izgovorenih riječi, stavova ili uvjerenja imaju utjecaja na one kojima se obraćaju. Stoga, mnogi koji se bave javnim poslovima, koji se pojavljuju u javnom društvenom ili medijskom prostoru, a žele imati utjecaj na veći broj ljudi, posežu za savjetima stručnjaka kojima je specijalnost komunikacija odnosno adekvatno oblikovanje i odašiljanje neke poruke koja je usmjerena određenom primatelju tj. ciljanoj publici.

Isus – poseban Učitelj

Neosporno je da je tijekom povijesti bilo mnoštvo dobrih komunikatora, pripovjedača, učitelja, ali isto tako je činjenica da je rijetko čiji način življenja, djelovanja i poučavanja imao utjecaj na slušatelje kao Isusov. U evanđeljima je vrlo snažno potvrđena predaja o Isusu kao Učitelju. Među 40-ak naziva koji opisuju Isusa ističe se naziv „učitelj“. Imao je poseban način ophođenja sa slušateljima. Uspijevao je kratkim i slikovitim govorima

privući njihovu pažnju. Kao Učitelja najbolje ga ocrtava njegov model poučavanja koji je specifičan po tomu što u svome poučavanju nije polazio od apstraktnih činjenica, već od iskustva, životnog konteksta i običaja svojih slušatelja. Pritom je važno istaknuti da se Isus nije upuštao u neke tematske rasprave niti držao unaprijed pripremljene govore. Nije nastupao s visoka, nego iz konkretne situacije. O kraljevstvu Božjemu, središnjoj temi svoga navješćaja, govorio je najčešće u prispodobama. Njih treba razumijevati kao pouke i poticaje koje Isus upućuje svojim slušateljima, ali i kao poziv na zauzimanje konkretnoga osobnog stava i djelovanje. On je ciljano poučavao. Tražio je od svojih slušatelja primjenu naučenoga. Često na postavljena pitanja nije davao konkretan i direktan odgovor nego je onoga koji je postavio pitanje, kao i druge slušatelje, uključivao u istraživanje i traženje odgovora na postavljeno pitanje. Isusa se može opisati kao kreativna i inovativna učitelja: poučavao je ponekad s mjesta nepredviđenih za pouku, npr. s lađe (usp. Mk 4.1); slušatelje je privlačio svojim autoritetom (usp. Mk 1,22); poučavao je „svojom metodom“ u obliku kratke priče s poukom koja zahtijeva odgovor, stav, djelovanje; njegov cilj nije bio jednosmjerno prenošenje znanja ili posredovanje informacije već poticanje razmišljanja.

Kako Isus poučava?

Isus je najčešće poučavao u prisposodobama (usp. Mk 4,33), kratkim slikovitim i metaforičkim pričama. On sam nije izumio ovaj način poučavanja. Veliki broj prisposodoba može se pronaći u rabinskoj literaturi, a zastupljene su, premda u manjoj mjeri, i u starozavjetnim tekstovima. One nose obilježja grčko-rimskog i orijentalno-židovskog svijeta. U prisposodobama koje su postojale prije Isusa ne postoji ni jedna koja po sadržaju i funkciji sliči njegovim prisposodobama. On je postao „majstor slikovitog govora“. O Bogu i Božjim stvarnostima nije moguće drukčije govoriti doli u slikama. Tko bi to pokušao, našao bi se u iskušenju Boga svesti na neki objekt. Upečatljivo je da o Bogu i njegovu kraljevstvu, što je središnja tema Isusova zemaljskog propovijedanja, on nije iznio jednu već mnoštvo slika. Pritom Božje otajstvo i dalje ostaje otajstvo, ali svojim načinom govora Isus nama ljudima omogućava približavanje tomu otajstvu. Pripovijedajući prisposodobe Isus u njima približava stvarnosti koje su daleko jedna od druge. U njima uspoređuje vječne sa zemaljskim, svakodnevnim stvarnostima svoga vremena. Pomoću zemaljskih slika i stvarnosti, koje su njegovi slušatelji poznavali, ukazuje na ono božansko, nevidljivo, ono što se do kraja i izravnim putem ne može upoznati. U prisposodobama Isus povezuje ljudski i božanski svijet, zemaljsko i nebesko (usp. Lk 12,36; Mt, 13,52).

Koja je svrha prisposodoba?

Isus u prisposodobama ne moralizira, ne argumentira i ne diskutira. U njima nije riječ o iznošenju i stvaranju nekih novih propisa. Zanimljivo je da ni u jednoj prisposodobi Isus nije definirao kraljevstvo Božje već je pripovijedao kada i kako se ono ostvaruje. Smisao prisposodoba koje Isus izriče je pomoći slušateljima gledati Boga i svijet na drukčiji način, ali i sebe same kao i svoj svijet promotriti u novome svjetlu. Kroz prisposodobe on poučava: o dolasku kraljevstva Božjega, o svome Ocu, o važnim moralnim načelima. Slušatelji i čitatelji trebaju postati primatelji pouka i poziva iznesenih u prisposodobama, a mjesto prijema i življenja primljenoga je svakodnevni život svakog pojedinog slušatelja i čitatelja. Svrha je Isusovih prisposodobi promjena odnosa i postavki onih koji ih slušaju ili čitaju. Isus nije želio pasivne slušatelje već aktivne primatelje spremne djelovati. Može se reći da je svrha prisposodoba šokirati slušatelje, otkriti novi kut gledanja, potaknuti proces razumijevanja, usmjeriti pogled slušatelja na traženje rješenja i zauzimanje stava, a ne na primanje servirana odgovora. Na taj način Isus uključuje slušatelje u aktivno istraživanje i traženje odgovora, a to je moguće samo ako se onaj tko sluša prepoznaje u onome što sluša. U tome kontekstu prisposodobe i današnjim kršćanima jesu i ostaju veliki izazov za razmišljanje i novi način djelovanja.

Prvo čitanje: Iz 55, 10-11

Otpjevni psalam: Ps 65, 10-14

Dažd zemlju oplodi i ozeleni.

Čitanje Knjige proroka Izaije Sjeme pade na dobru zemlju i urodi.

Ovo govori Gospodin:

»Kao što dažd i snijeg s neba silaze i ne vraćaju se onamo dok se zemlja ne natopi, oplodi i zazeleni da bi dala sjeme sijaču i kruha za jelo, tako i riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća se k meni bez ploda, nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslah.«

Riječ Gospodnja.

Ti, Gospodine, pohodi zemlju
i ti je natopi, obogati nju veoma.
Božja se rijeka vodom napuni,
ti pripravi ljudima žito.

Ovako pripremi zemlju:
brazde joj natopi,
grude joj poravna;
kišom je omekša,
usjeve joj blagoslovi.

Ti okruni godinu dobrotom svojom,
plodnost niče za stopama tvojim.
Pustinjski pašnjaci kaplju od obilja,
brežuljci se pašu radošću.

Livade se kite stadima,
doline se pokrivaju žitom:
svagdje klicanje, pjesma.

Za naše današnje čitanje imamo završnu propovijed ovog proroka utjehe i optimizma. U Palestini ne pada snijeg, ali su se izraelski sužnji u Babiloniji mogli snijegu diviti i od njega strepiti kroz duge zime. Snijeg i kiša natapaju žednu zemlju i omogućuju da proklije sjeme koje su ljudi zasijali. Tu prirodnu pojavu Izraelci su bezbroj puta doživjeli u svom životu i znaju da sjeme u vlažnoj zemlji mora proklijati i donijeti plod. S tom pojavom iz svagdanjeg života poljoprivrednika prorok uspoređuje riječ Božju. Slika je bila to potrebna što su povijesni slušatelji bili razočarani i malaksali, pitajući se može li uopće Bog pomoći i hoće li pomoći.

Prorok je propovijedao po nadahnuću Duha Božjega. Zato je riječ koju je on iznosio pred svoje obeshrabrene sunarodnjake izlazila iz usta Božjih. Ta riječ ne vraća se Bogu bez ploda. Hebrejski izraz dobar koji ovdje stoji nije samo izgovorena ili napisana riječ. To je događaj, spasenjski događaj Božje intervencije u prilog slabima i nezaštićenima. .

Drugo čitanje: Rim 8, 18-23

Stvorenje sa svom žudnjom iščekuje objavljene sinova Božjih.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo! Smatram, uistinu: sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama. Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljene sinova Božjih: stvorenje je uistinu podvrgnuto ispraznosti – ne po svojoj volji, nego zbog onoga koji ga podvrgnu – ali u nadi. Jer i stvorenje će se osloboditi robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje. Jer znamo: sve stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima sve do sada. Ali ne samo ono! I mi koji imamo prvine Duha, i mi u sebi uzdišemo iščekujući posinstvo, otkupljenje svoga tijela.

Riječ Gospodnja.

Osmo poglavlje Poslanice Rimljanima veliko je Pavlovo izlaganje o djelovanju Duha Svetoga u zajednici krštenih. Središnji je dio u recima gdje Apostol uči da nas Duh Sveti čini djecom Božjom.

U našem odlomku polazi od iskustva patnje tjelesnog čovjeka u fizičkom svijetu: "Sve patnje sadašnjeg vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama". Slava je ozračje i bit Božja. Zato je "buduća slava" pristup u ozračje Božje. Sadašnje patnje imaju smisla, postaju podnošljive ako imamo na umu prijateljstvo s Bogom koje nam je već sada darovano a u vječnosti će biti neizgubivo.

"Stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima" - bolno je opažanje prirodnih katastrofa i nereda u prirodi. Od grijeha Adamova i priroda je pod znakom ljudskih grijeha. "Onaj koji je stvorenje podvrgnuo - ali u nadi" jest Bog koji je zbog grijeha Adamova pripustio nered u prirodu. Kaos, međutim, neće imati zadnju riječ u kozmosu i u povijesti čovječanstva. Grčki filozofi Pavlova vremena često su uspoređivali proljetni preporod prirode s porođajnim bolima žene. To su boli koje vode u radost novog života. Pavao upotrebljava tu sliku da pokaže sudjelovanje prirode sa sudbinom otkupljenih ljudi, koji su ranjivi u svojoj zemaljskoj i materijalnoj egzistenciji.

"Imamo prvine Duha". To je oslon na vjerničko iskustvo. Sam Pavao i njegovi prvi povijesni čitatelji iskusili su prisutnost Duha Svetoga u životu: osobnim pristajanjem uz Krista raspelog i uskrslog otkrili su smisao svoje egzistencije, mogu podnositi nevolje zemaljskog putovanja, vjernički su radosni. "Prvine Duha" zalog su potpunog otkupljenja - duše i tijela. Čovjek - prema biblijskom gledanju - ne bi bio cjelovit, ne bi bio trajno sretan kad i svojim tijelom ne bi bio pripušten u Božju blizinu. "Iščekujući posinstvo, otkupljenje svoga tijela" - cjelovito posinstvo i potpuno otkupljenje. Već jesmo djeca Božja, već imamo posinstvo. Kršćanin živi između "već sada" i "još ne" spasenja dostupnog u Kristu.

Mato Zovkić, <https://www.ktabkbih.net/>

Evandjelje: Mt 13, 1-23

Iziđe sijač sijati.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

Onoga dana Isus iziđe iz kuće i sjede uz more. I nagru k njemu silan svijet te je morao ući u lađu: sjede, a sve ono mnoštvo stajaše na obali. I zborio im je mnogo u prisposobama:

»Gle, iziđe sijač sijati I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. Nešto opet pade na kamenito tlo, gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. A kad sunce ogranu, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod: jedno stostruk, drugo šezdesetostruk, treće tridesetostruk. Tko ima uši, neka čuje!«

I pristupe učenici pa ga zapitaju:

»Zašto im zboriš u prisposobama?«

On im odgovori:

»Zato što je vama dano znati otajstva kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano. Doista, onomu tko ima dat će se i obilovat će, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima. U prisposobama im zborim zato što gledajući ne vide i slušajući ne čuju i ne razumiju. Tako se ispunja na njima proroštvo Izaijino koje govori: Slušat ćete, slušati - i nećete razumjeti; gledat ćete, gledati - i nećete vidjeti! Jer usalilo se srce naroda ovoga: uši začepiše, oči zatvoriše da očima ne vide, ušima ne čuju, srcem ne razumiju te se ne obrate pa ih izliječim. A blago vašim očima što vide, i ušima što slušaju. Zaista, kažem vam, mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti što vi gledate, ali nisu vidjeli; i čuti što vi slušate, ali nisu čuli

Vi, dakle, poslušajte prisposobu o sijaču.

Svakomu koji sluša Riječ o Kraljevstvu, a ne razumije, dolazi Zli te otima što mu je u srcu posijano. To je onaj uz put zasijan.

A zasijani na tlo kamenito - to je onaj koji čuje Riječ i odmah je s radošću prima, ali nema u sebi korijena, nego je nestalan: kad zbog Riječi nastane nevolja ili progonstvo, odmah se pokoleba.

Zasijani u trnje - to je onaj koji sluša Riječ, ali briga vremenita i zavodljivost bogatstva uguše Riječ, te ona ostane bez ploda.

Zasijani na dobru zemlju - to je onaj koji Riječ sluša i razumije, pa onda, dakako, urodi i daje: jedan stostruko, jedan šezdesetostruko, a jedan tridesetostruko.«

Riječ Gospodnja.

Današnje evanđelje uvod je u prispodobu o dolasku kraljevstva nebeskog. Prispodobe o kraljevstvu naučavaju o pozitivnim i negativnim posljedicama poslanja (žetve). Tumačenje koje one predstavljaju nisu puke moralne naravi. Ne radi se na prvom mjestu o upozorenjima protiv raznih oblika napasti, već je riječ o proroštvu o kraljevstvu, pogled o budućnosti Crkve. »Blaženi koji vide i čuju«, jasna je opomena upućena protiv onih koji ne žele slušati Isusov nauk. Koji ga slušaju, s druge strane, već su na neki način postali sudionici u ostvarenju kraljevstva.

Nakon uvoda počinje prispodoba o sijaču i sjemenu. Izravan spomen sijača odmah uvodi u prispodobu. Paradoksalno jedan dio sjemena ne pada na pravo mjesto, već uz put, gdje ga zoblju ptice; drugi dio sjemena pada na kamenito tlo, gdje nema dosta zemlje i biva osušeno; treći dio pada u trnje koje ga guši. Dio sjemena koje ostaje pada na dobro tlo i daje neočekivan rod (stostruki, šezdesetostruki, tridesetostruki), takav da nadomjesti neuspjeh koji je prouzročilo sjeme koje je palo na neplodno tlo. Prispodoba završava riječima »tko ima uši neka čuje«.

Izvjestaj oslikava poljoprivredu u Palestini u kojoj je dosta kamenja, najčešće prekrivenog tankim slojem zemlje. Nekada su također polja bila puna grubo obrađene zemlje u kojoj je bilo lako pronaći trnovito grmlje. Ratari su čistili tlo na najbolji mogući način i pokušavali dodati dovoljno obradive zemlje kako ne bi došle ptice i pozobale sjeme. U svemu ovome, neki dijelovi prispodobe su nerealnog značaja, kao nepažnja sijača i nevjerojatan urod sjemena koje je palo na dobro tlo. Ovo se čini kako bi se privukla pažnja slušateljstva. I sam poziv na slušanje naglašava činjenicu kako se ne treba zaustaviti na površini, nego razmisliti o dubokom značenju onoga stoje bilo izgovoreno. Značenje prispodobe moguće je shvatiti u kontekstu Isusovog propovijedanja. On je naviještao dolazak kraljevstva, dok su Zidovi očekivali kraj svijeta koji je trebao doći s dolaskom Mesije. Čitav splet okolnosti činio se suprotnim Isusovom propovijedanju, stoga Isus pokušava potvrditi istinitost i stvarnost dolaska kraljevstva. U ovakvom kontekstu Isus govori prispodobu o sijaču kako bi pozvao svoje slušatelje da otvore oči i prepoznaju dolazak kraljevstva ta da nadiđu njihove apokaliptične vizije o kraljevstvu. Dolazak kraljevstva zbiva se kroz ponizna i nevjerojatna djela (usp. urod sjetve) u kojima se unaprijed naviještaju eshatološka vremena koja će se dogoditi u dogledno vrijeme. Poziv na slušanje na taj način postaje poziv na raspoloživost prema Gospodinu.

Traži se plodno tlo

Riječ kao sjeme

Riječ je sredstvo sporazumijevanja i priopćavanja među ljudima. Ali postoji razlika između riječi i riječi. Osvaja riječ koja dolazi iz dubine bića, iz duše čovjeka. Danas je ljudska riječ često obezvrijeđena, bez učinka. Milijuni i milijuni ljudskih riječi u novinama, preko televizije, preko radija, na političkim sjednicama ili u običnim razgovorima često su prazne riječi bez djelotvornosti. Sasvim drukčije je kad Bog progovori. Proroci osluškuju Božju riječ i priopćavaju je ljudima u mnogo navrata i na mnogo načina. S govorom »po Sinu« započinje Novi zavjet ili novo doba. U Novom zavjetu progovara Sin Božji, Isus Krist, i to s potpunom vlašću i odlučnošću, piše sv. Matej: »Čuli ste da je rečeno starima: (...) A ja vam kažem: Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone, kako biste postali sinovi svoga Oca nebeskoga.« On kao Sin Božji ispunjava Stari zavjet, ostvaruje ga, dovodi do savršenstva. Isus naglašava svoju božansku moć i sebe naziva: živi kruh koji je s neba sišao, svjetlo u tami, trs na kojem

rastu mladice, vrata kroz koja se ulazi u život, istina od koje se živi i za koju se živi, put kojim se dolazi do vječnoga života, uskrsnuće koje pobjeđuje zlo i smrt, i život koji ne umire. Sve je to mogao pripisati sebi jer je utjelovljena Riječ Božja, Riječ u punom i božanskom smislu i u shvaćanju grčkoga Logosa. U biblijskom smislu logos je božanska mudrost, Božja riječ, druga božanska osoba, i daje smisao svemu. Tko god čita o Božjoj riječi, uvijek može primijetiti da je riječ Božja ujedno i djelo, ona je djelotvorna.

Djelotvornost Božje riječi vidljiva je na početku. Ništa ne postoji bez riječi Božje. Bog stvara svijet Riječju i »ništa što je postalo nije bez nje postalo«, piše sv. Ivan. Sve nastaje po Božjoj Riječi. To nam poručuje i Drugi vatikanski koncil u dokumentu Svjetlo naroda: »Riječ Božja, po kojoj je sve postalo i koja je sama postala tijelom i prebivala na ljudskoj zemlji, ušla je kao savršen čovjek u povijest svijeta i u sebi rekapitulirala.« Taj je »savršen čovjek« Isus Krist, kao Sin Božji. Po utjelovljenoj Riječi Božjoj uzdržava Bog čovjeka i cijeli svemir, kako donosi dokument »Radost i nada«: »Sin koji je odsjaj njegova sjaja i otisak njegove biti, koji svemir uzdržava svojom silnom riječi, sjede, pošto je ostvario

Vincent Van Gogh, *Sijač*, <https://www.vaticannews.va>

očišćenje grijeha, s desne strane Veličanstva u nebu.« On objavljuje da je Bog ljubav i ujedno uči da je nova zapovijed ljubavi osnovni zakon ljudskoga savršenstva pa, prema tome, i preobrazbe svijeta. Na temelju te ljubavi osniva svoju zajednicu svetu Crkvu koja je vidljivi i prisutni znak nevidljivoga kraljevstva Božjega čiji se početak čita u Kristovoj krvi i vodi na golgotском križu, kako piše u »Svjetlu naroda«: »Taj početak i rast simbolizirani su krvlju i vodom što su izišle iz otvorenoga boka rassetoga Isusa, i unaprijed naviješteni Gospodinovim riječima o njegovoj smrti na križu: 'I ja ću, kad budem podignut od zemlje, sve privući k sebi.' Kad god se na oltaru obavlja žrtva križa kojom 'je bio žrtvovan Krist naše vazmeno janje, vrši se djelo našega otkupljenja'. Žrtva križa sjeme je koje neprestano niče i donosi plodove. Potreban je sijač sjemena ili propovjednik Božje Riječi.«

Sijač pšenice nekad bijaše snažan čovjek. Hodao je oranicom s punom torbom na ramenu i odmjerena hoda. Imao je pogled naprijed i punom šakom razbacivao je sjeme po njivi. Koliko razumije današnji čovjek tu usporedbu? Isus šalje apostole u cijeli svijet, zapisa sv. Marko: »Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će

se.« Nitko se ne može spasiti ako prije ne uzvjeruje. Zato su potrebni službenici riječi Božje, koji su redovito svećenici. Oni su u isto vrijeme i sijači riječi evanđelja i tlo na koje to sjeme pada, kako piše u dokumentu »O službi i životu prezbitera«: »Prezbiteri dakle duguju da sa svima dijele istinu evanđelja koju u Gospodinu posjeduju.« Božja Riječ u ljudima treba rasti do ploda, kao pšenica na njivi.

»Dobra zemlja« ili plodno tlo potrebno je za Božju pšenicu. Ako vjernik površno shvaća svoje kršćanstvo, bit će kao zrno »pokraj puta«. Dolazi zli i odnosi posijanu riječ iz srca. Zrno posijano na kamenito tlo čovjek je koji se brzo zagrije za Božju poruku, ali brzo i zaboravi Boga u svom životu, kao u doba mladosti. Ne otvara se Duhu Božjemu i evanđelje u njemu ne može uhvatiti korijena. Danas je često slučaj »posijano u trnje«. U tom je svijetu čovjek obuzet tjeskobama i brigama, varavim bogatstvom i biznisom. Dar vjere u njemu je zagušen i ostaje vez ploda. Onaj tko otvori svoju dušu prema Božjoj riječi, to je zrno posijano na »dobru zemlju«. Taj čuje i razumije riječ i donese mnogostruk rod. Duh Božji djeluje u njemu.

Prvo čitanje: Mudr 12, 13.16-19

Otpjevni psalam: Ps 86, 5-6.9-10.15-16a

Daješ pokajanje za grijeh.

Čitanje Knjige Mudrosti

Osim tebe, Bože, nema Boga koji se brine za sve da bi mu morao dokazati kako ne sudiš krivo. Jer moć je tvoja načelo pravice tvoje i jer svime vladaš, možeš i sve poštedjeti. Jakost svoju pokazuješ samo onda kad ljudi ne vjeruju u puninu tvoje moći i kažnjavaš drskost onih koji je spoznaše. Ti, silni gospodar, sudiš blago i upravljaš nama s velikom pažnjom jer kad god hoćeš, moć ti je pri ruci. A takvim si djelima narod svoj poučio da pravednik ima biti čovječan; podario si sinovima svojim dobru nadu jer daješ pokajanje za grijeh.

Riječ Gospodnja.

Ti si, Gospodine, dobar i rado praštaš.

Ti si, Gospodine, dobar i rado praštaš,
pun si ljubavi prema svima koji te zazivaju.
Slušaj, Gospodine, molitvu moju
i pazi na glas vapaja mog.

Svi narodi što ih stvori doći će
i klanjat se tebi, Gospodine,
i slavit će ime tvoje.

Jer ti si velik i činiš čudesa:
ti si jedini Bog.

No ti si, Gospodine Bože, milosrdan i blag,
spor na srdžbu – sama ljubav i vjernost.
Pogledaj na me i smiluj se meni;
daj svome sluzi snage svoje!

Odlomak iz Knjige Mudrosti koja je najvjerojatnije nastala u drugoj polovici prvoga stoljeća pr. Kr., po svoj prilici u Aleksandriji, među heleniziranim Židovima, preuzet je iz trećega dijela te knjige, koji se bavi veličanjem Mudrosti i Božjega djela izbavljenja Izraela iz Egipta. Čitanje se posebno osvrće na Božju popustljivost prema Kanaanu, zemlji koju je Bog obećao Izraelcima i u koju ih je uveo nakon četrdesetogodišnjega boravka u pustinji. On je, naime, »zamrzio drevne stanovnike svoje Svete zemlje, jer su činili zlodjela grozna u vradžbinama i obredima bezbožnim«, pa ipak je i njih poštedio i dopuštao im da se pokaju. Tekst zapravo nastoji protumačiti ono što se vidi u knjizi o Jošui, Knjizi o Sucima i u knjigama o Kraljevima, da su starosjedioci Kanaana i dalje nastavili živjeti u toj zemlji te su se Izraelci još dugo s njima sukobljavali. Božja odluka da bude popustljiv prema tim narodima nije znak njegove slabosti, jer osim njega »nema Boga koji se brine za sve«.

Dapače, Božja moć toliko je velika da je on nema razloga zloupotrijebiti. On provodi pravednost sasvim nepristrano i slobodno, a njegovo suvereno gospodstvo nad svim bićima omogućuje mu i poziva ga da bude blag sa svima. On svime vlada i sve može poštedjeti. Božja se moć očituje u obliku kazne samo onda kada ljudi spoznaju Boga i njegovu snagu, a ipak joj se drsko suprotstave. Bog je predstavljen kao moćni vladar koji se milostivo odnosi prema svojim podanicima, pa su mu i sudovi blagi, a narodom upravlja pažljivo i brižno. Svojim načinom postupanja Bog poučava i čovjeka, pa od njega traži da bude doista čovječan. U tome mu uzorom može biti Mudrost u koje je »duh čovjekoljubiv«, »nepristran«, »dobrohotan«, »dobrotvoran«. Mudrost je »slika dobrote Božje«. Bog pak »ne ljubi nikoga osim onoga koji se druži s mudročću«. Oponašajući stavove mudrosti, čovjek zaslužuje ljubav Božju te mu Bog udjeljuje pokajanje za grijeh. To je izvor nade za Božje sinove, za one koji nastoje biti čovjekoljubivi, dobrohotni i blagi u odnosu prema drugima.

fra Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Drugo čitanje: Rim 8, 26-27

Duh se za nas zauzima neizrecivim uzdasima.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!

Duh potpomaže našu nemoć. Doista ne znamo što da molimo kako valja, ali se sâm Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima. A Onaj koji proniče srca zna koja je želja Duha – da se on po Božju zauzima za svete.

Riječ Gospodnja.

U osmom poglavlju Poslanice Rimljanima Pavao pokazuje kako Duh vodi opravdanog čovjeka te nastavlja govorom o tome kako sam Duh preobražava ne samo vjernika, nego čitavo stvorenje. Konačno, Pavao objašnjava kako Božja ljubav pomaže vjerniku da pobijedi sve neprijateljske sile koje mu priječe posjedovanje buduće slave.

Današnje drugo čitanje donosi samo dva retka iz ovog posljednjeg dijela, a u kojima se govori o ulozi Duha u molitvi onih koji vjeruju.

U retku koji prethodi današnjem čitanju, Pavao govori o nadi kao o postojanom iščekivanju obećanih stvari koje još nisu objekt iskustva. Upravo ovdje nalazi se vjernička slabost, jer ne znamo koji je pravi objekt ili način molitve te dovodi do toga da ne znamo što moliti kako treba. Tko moli, ako želi da mu molitva bude uslišana, Bogu treba upućivati molitve koje su sukladne Božjoj volji. Ako vjernik ne zna što tražiti, molitva može postati zahtjev za nešto što Bog nije spreman u datom trenutku uslišati. Da bi se djelotvorno molilo, potrebno je unaprijed znati što nam je Bog spreman dati, ali to nije ljudska sposobnost. Što vjernici ne mogu sami doseći, to im je darovano po Duhu koji potpomaže ljudsku nemoć, zagovarajući ih »neizrecivim uzdasima«. Duh potpomaže vjernike i moli za njih i u njima, koristeći se njima nerazumljivim jezikom.

Molitva koja je nadahnuta i vođena Duhom sigurno će biti uslišana jer »Onaj koji proniče srca zna koja je želja Duha, da se on po Božju zauzima za svete«. Bog se ne zaustavlja samo na onome stoje izvana vidljivo, on jedini može proniknuti srca, odnosno vidjeti koje su iskrene i prave misli i ljudski izbori. Proničući srca Bog vidi jesu li želje, način mišljenja i djelovanja, potaknuti Duhom. U tom je slučaju isti Duh koji zagovara vjernike »po Božju«, u skladu s njegovom voljom. Drugim riječima, istinska molitva mora izaći iz srca koje je uronjeno u Boga i u njegov plan spasenja. To se događa ukoliko vjernik učini svojim Isusov način mišljenja, njegov Duh. Tada je u vjerniku Isusov Duh koji upućuje molitvu Ocu koja ne može ne biti uslišana.

Služba riječi 276/14

Evandjelje: Mt 13, 24-43

Pustite nek oboje raste do žetve.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme:

Iznese Isus narodu drugu prispodobu:

»Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek posije dobro sjeme na svojoj njivi. Dok su njegovi ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posije posred žita kukolj i ode. Kad usjev uzraste i isklasa, tada se pokaza i kukolj. Sluge pristupe domaćinu pa mu reknu:

‘Gospodaru, nisi li ti dobro sjeme posijao na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?’

On im odgovori:

‘Neprijatelj čovjek to učini.’ Nato mu sluge kažu:

‘Hoćeš li, dakle, da odemo pa da ga pokupimo?’

A on reče:

‘Ne! Da ne biste sabirući kukolj iščupali zajedno s njim i pšenicu. Pustite nek oboje raste do žetve. U vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a žito skupite u moju žitnicu.’«

I drugo im prispodobu iznese:

»Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek uze gorušičino zrno i posija ga na svojoj njivi. Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća. Razvije se u stablo te dolaze ptice nebeske i gnijezde mu se po granama.«

I drugu im kaza prispodobu:

»Kraljevstvo je nebesko kao kad žena uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne.« Sve je to Isus mnoštvu zborio u prispodobama. I ništa im nije zborio bez prispodoba – da se ispuni što je rečeno po proroku: Otvorit ću u prispodobama usta svoja, iznijet ću što je sakriveno od postanka svijeta. Tada otpusti mnoštvo i uđe u kuću. Pristupe mu učenici govoreći:

»Razjasni nam prispodobu o kukolju na njivi.«

On odgovori:

»Sijač dobroga sjemena jest Sin Čovječji. Njiva je svijet. Dobro sjeme sinovi su Kraljevstva, a kukolj sinovi Zloga. Neprijatelj koji ga posija jest đavao. Žetva je svršetak svijeta, a žeteoci anđeli. Kao što se kukolj sabire i ognjem sažiže, tako će biti na svršetku svijeta. Sin će Čovječji poslati svoje anđele da pokupe iz njegova kraljevstva sve zavodnike i bezakonike i bace ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi. Tada će pravednici zasjati poput sunca u kraljevstvu Oca svojega.«

»Tko ima uši, neka čuje!«

Riječ Gospodnja.

Vincent Van Gogh - Dva seljaka kopaju, <https://www.obrazy-nabytek.cz/>

Današnja nedjelja donosi nastavak prispodoba o kraljevstvu. Prispodoba iz Evanđelja koju danas čitamo je dosta složena, posebice jer se sastoji od tri prispodobe koje razvijaju različita viđenja o kraljevstvu te sve završava tumačenjem prispodobe o kukolju, stoje i svojevrsni zaključak ovog poglavlja Matejevog evanđelja.

Prispodoba o kukolju nalazi se samo u Matejevu evanđelju (r. 24-30). Jedino objašnjenje za kukolj u posijanom žitu je ružna šala nekog susjeda (neprijatelja; r. 28). Rješenje prispodobe nalazi se u reakciji domaćina. On ne govori o posljednjem sudu koji se slušateljima onog vremena činio nadohvat ruke. Važan je razgovor koji domaćin vodi sa svojim slugama. Oduvijek postoje dobri i zli, stoga ne treba očekivati drukčiju stvarnost, ili pak pokušati u ime pravde na oštri način pojednostaviti ili riješiti probleme, jer bi se time učinilo više zla nego dobra. Bog čuva za sebe rješenje koje će se pokazati u svoje vrijeme, mi ne trebamo unaprijed nastupati u ime Božjeg suda.

Unutar konteksta (Mt 13), prispodoba se odnosi na Božje kraljevstvo i na život Crkve. Neka tumačenja ove prispodobe smatraju daje u pitanju puno širi kontekst te se zaustavljaju na rečenici daje njiva svijet (r. 38). Iz ovakvog tumačenja proizlazi da prispodoba govori o zlu koje se slobodno čini u svijetu i na taj način remeti stvaranje. Prispodoba isključuje dva rješenja koja nisu u skladu s Evanđeljem: spor o Božjoj dobroti i purizam o kojemu govori današnje prvo čitanje (usp. Mudr 12). Ovo su pitanja koja se neprestano ponavljaju: Zašto Bog šuti? Odakle dolazi kukolj?

Druge dvije prispodobe su o gorušičinom zrnu i o kvascu (r. 31-33). Ovo je obećanje o budućnosti. Ono stoje maleno, naočigled beznačajno u svome početku, kao Božje kraljevstvo, s vremenom postaje veliko. Međutim, ako ova dva primjera gledamo samo na taj način, moguće je dodati: »Vrijeme će pokazati«. Riječ je o nečemu drugome. Izvorno, u samim počecima pred nama je nešto maleno (sjeme, kvasac), ali što u sebi ima posebnu »snagu« u koju je lako posumnjati. Tako je i s evanđeljem, Božjom riječju, Isusovom osobom. Posljedice žetve ne mogu se objasniti drukčije nego vjerom, jer čovjek osobno ne shvaća drugo nego sjeme.

Zaspalo kršćanstvo

Gospodinove prispodobe duboko zadiru u otajstvo ljudskoga život u svakom trenutku i vremenu, pa tako ni danas nama nisu bez poruke. U tumačenju ove prispodobe (Mt 13, 24-43) Isus je pojasnio da je sijač dobroga sjemena on sam, a da je neprijatelj koji sije loše sjeme sam đavao. Ako i nije izravno govorio o odgovornosti, ipak je opisao okolnosti u kojima se događa da se na plodnom tlu Božje njive najednom nađe posijan kukolj. Isus, naime, reče da se to dogodilo dok su sijačevi ljudi spavali: Dok su njegovi ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posija posred žita kukolj i ode. Time nam na neki način tumači kako to da se zlo pojavilo na njivi čovječanstva koje je stvoreno kao dobro i u svijetu u koji je prvi Bog posijao dobro sjeme. Pod okriljem noći neprijatelj je posijao zlo i razdor, sumnju i nevjeru. No odgovornost imaju i oni koji su spavali dok je neprijatelj bio aktivan.

Ta odgovornost kršćana se preslikava i na današnji svijet u kojemu se militantni i grješni ateizam više ne skriva. On ne djeluje više pod okriljem noći, već djeluje javno i javno sije kukolj. Više mu ne treba skrivanje u noći, jer se osjeća nadmoćno, te se onda i javno suprotstavlja nauku i

životu koji je od Boga uspostavljen na zemlji. No i u takvim okolnostima se događa da mi kršćani spavamo, te time omogućujemo da kukolj nesmetano raste u našem okruženju. Jer okrilje noći pod kojim Zli djeluje nije isključivo noć kao dio dana od zalaza do izlaska sunca, već je to prije svega noć našeg kršćanskog zaspalog svjedočanstva. Militantni ateizam koji širi oko sebe i promiče grijeh pod krinkom slobode, koristi našu kršćansku zaspalost, našu neuvjerljivost. Koristi to što nam nedostaje duhovnoga žara i vjerničkoga ponosa da živimo do kraja dosljedno i korjenito svoj poziv pred Bogom. Takav poganski ateizam koji se širi našim društvom htio bi štoviše dokazati da je kukolj bolji od žita, te da ne treba sijati žito i ljudima nuditi njegove plodove, kad je moguće posijati i kukolj na istoj njivi. Pogotovo što je očima vidljivo da kukolj isto tako uspješno raste na istoj njivi i pod istim uvjetima.

Zli doista sije sjemenke gotovo istovjetne pravom sjemenu žita, koje se čak ne razlikuje mnogo niti dok raste. Tek se kasnije pokaže da je posijani kukolj besplodan, te da je iscrpljivao zemlju onemogućujući rast plodnome žitu. Mnogi ljudi, pa čak i s uvjerenjem služe njegovu planu u vidu 'humanizirajućega' poganstva i njegovih navodnih slobodoumnih i univerzalnih vrijednosti, te redovito prođe

mного godina dok shvate da su u sebi neplodni, te da su onda i mnogim drugim ljudima oduzimali plodnost i ugrožavali prostor življenja. Koliko samo mladih života nastrada jer su se dali zavesti jalovim idejama svijeta i Zloga, a bili su uvjereni da su napredni i da upravo oni vode društvu u bolje razdoblje postojanja. Tek kasnije, kad dođe vrijeme plodova, pojedinci shvate da su prevareni i izigrani, te da su protratili život ne živeći za prave vrijednosti. A možemo samo zamisliti kakav je osjećaj nakon mnogo godina osjetiti se prevareno ili potrošeno. Kakav je osjećaj kad se čuti praznina života koji nikoga nije obogatio, već je eventualno druge odvodio u isto takvu pustoš, prazninu i propast. Zato mi kršćani nemamo pravo na pospanost, već se trebamo trgnuti te dosljedno svjedočiti darove kojima nas je Bog obdario kao sinove kraljevstva da budemo plodnost ove zemlje.

Naša pospanost u vjeri nije samo u tome da nemamo vidljive militantne manifestacije kakve počesto održavaju oni koji promiču svoja poganska uvjerenja i grješne navade, već u tome da što ne živimo dosljedno, cjelovito i vjerno u svome skrovitom osobnom životu. Veći je problem što smo duhovno pospani, što nas neprijatelj čovjek i mentalitet ovoga svijeta zaraze svojim idejama i ponudama, slabostima i strastima, da mi prvi ne vidimo jasno uzvišenost i bogatstvo Božjega nauka koji je posijan u našim srcima. To je najveća pobjeda neprijatelja Božjega! Ako smo mi pospani i u sebi mlitavi, on likuje i lako širi svoje ideje, jer u nama nema obrambenog mehanizma. Zato nije

pobjeda Zloga u tome što prkosno i pakosno maršira ulicama našega društva, što javno sije netrpeljivost, mržnju, bezboštvo, već što mnogi od onih koje je Krist pozvao da budu pšenica, pristaju biti kukolj. Nije problem u tome što zlo pokazuje svoju društveno-političku moć i nadmoć, već što mnogi od onih koje je Krist izabrao da budu sinovi Kraljevstva, dopuštaju da ih vrbuje i uvede u svoje redove. Doista, problem je što ima mnogo onih koji se zovu vjernicima, a svoje duše i svoj um stavljaju na raspolaganje da budu plodno tlo za bezbožne i ideje.

Stoga sukob koji se događa između sinova Zla i sinova Kraljevstva nije samo izvanjska pojavnost. Otajstvo borbe, doista, između sinova Zloga i sinova Kraljevstva događa se u svakom pojedincu. Tu je prva crta obrane, premda se konačni učinci vide najbolje u društvu, u javnosti gdje se vide plodovi našega života. Zato je bitno odnijeti pobjedu na poprištu srca. Ako nismo primili u svojoj nutrini s uvjerenjem Kristovu riječ, uzalud se nazivamo vjernicima, iza nas će niknuti kukolj uzrokovan našom pospanošću. Na to nemamo pravo jer svijet je njiva na koju nas kao svoje sjeme sije Gospodin Isus, to jest šalje da naviještamo njegovo kraljevstvo. Ali mi u sebi moramo najprije biti oslobođeni jalove plodnosti, to jest osjećaja da možemo graditi bolji svijet bez Boga i bez njegove prisutnosti. Tek tada postajemo pravi sinovi Kraljevstva koji grade bolji svijet ne svojim snagama, već Božjom mudrošću.

Prvo čitanje: 1Kr 3, 5. 7-12

Tražio si pronicavost.

Čitanje Prve knjige o Kraljevima

U one dane: Gospodin se javi Salomonu noću u snu. Bog reče: »Traži što da ti dadem.« Salomon odgovori: »Gospodine, Bože moj, ti si učinio kraljem slugu svoga na mjesto moga oca Davida, a ja sam još sasvim mlad te još ne znam vladati. Tvoj je sluga usred naroda koji si izabrao; naroda brojnog, koji se ne da izbrojiti ni popisati. Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu, razlikovati dobro od zla, jer tko bi mogao upravljati tvojim narodom koji je tako velik!« Bijaše milo Gospodinu što je Salomon to zamolio. Zato mu Gospodin reče: »Jer si to tražio, a nisi iskao ni duga života, ni bogatstva, ni smrti svojih neprijatelja, nego pronicavost u prosuđivanju pravice, evo učinit ću po riječima tvojim: dajem ti srce mudro i razumno, kakvo nije imao nitko prije tebe niti će ga imati itko poslije tebe.«

Riječ Gospodnja.

Dvije knjige o kraljevima sačinjavaju prema židovskom nazivanju četvrti dio Starijih proroka (uz Jošuu, Suce te 1 i 2 Samuelovu). One iznose povijest izraelskog i judejskog kraljevstva od smrti Davidove 970. do babilonskog sužanjstva 587. pr. Kr. Nije im prvotni cilj iznijeti točan redosljed kraljeva i povijesnih događaja, nego vjerničko gledanje na povijest naroda Božjega. Narod koji od Boga očekuje zaštitu, a ne vrši obveze Saveza s Bogom, biva pripušten sužanjstvu da se u tuđini obnovi u svojoj vjeri.

Nadahnuti pisac predstavio je na početku Salomona kojemu samo ime znači "Mirotvorac" -kao vrlo sposobnog vladara koji počinje svoju vladavinu žrtvom u čast Bogu. U noći nakon toga Salomon ima viđenje u snu. Dio njegova razgovora s Bogom uzet je za naše čitanje. U cijelome molitvenom razgovoru Salomon ističe:

- zahvalnost Bogu što ispunja obećanje dano Davidu o vladaru iz njegove loze;
- svoju nedostojnost da u službi naslijedi mudrog i sposobnog oca;
- molbu da ima "srce koje sluša".

Srce je u hebrejskom središte čovjekove intelektualne jezgre, jer srcem biblijski čovjek snuje, planira i planirano ostvaruje. Zato "imati srce koje sluša" (naš prijevod kaže pronicljivo srce) znači biti otvoren za savjete iskusnih i upućenih, ali prvenstveno za Božju riječ koja ostaje temeljni zakon Božjeg naroda pa i vladara u tom narodu.

Božji odgovor sadrži sljedeće elemente:

- pohvalu Salomonu što ne traži dug život, bogatstvo niti uništenje protivnika;
- dar vladarske i vjerničke mudrosti;
- dar bogatstva i slave;
- dar duga života, ako bude držao Božje zapovijedi.

Cijeli je dijalog pouka o dužnostima vladara u narodu Božjem. Mudro je srce vrlina koju trebaju svi ljudi i svi vjernici. Mudrost je ovdje prvenstveno u "slušanju" -Boga i ljudi.

Otpjevni psalam: Ps 119, 57.72.76-77.127-130

O, kako ljubim zakon tvoj, Gospodine!

Dio je moj, Gospodine – rekoh –
da tvoje čuvam riječi.
Draži mi je zakon usta tvojih
no tisuće zlatnika i srebrnika.

Tvoja ljubav nek mi bude tješiteljicom
po obećanju koje si dao služi svom.
Nek dođe na me milosrđe tvoje da poživim,
jer zakon tvoj moja je naslada .

Stoga ljubim zapovijedi tvoje
više no zlato, zlato čisto.
Zato hodim po odredbama tvojim,
mrski su mi svi lažni putovi.

Divna su tvoja svjedočanstva,
stoga ih čuva duša moja.
Objava riječi tvojih prosvjetljuje,
bezazlene urazumljuje.

Malo je onih koji mogu prepoznati ljepotu ovog psalma koji unutar svojih 176 redaka ponavlja jednu te istu stvar, ljubav Izraela prema Tori. Psalam je sastavljen u obliku akrostiha (22 strofe koje odgovaraju slovima hebrejskog alfabeta) i u pojedinim strofama nalaze se sinonimi za Toru: zakon, obećanje, riječ, svjedočanstvo, pravilo, odredba, propis, sud. Ova terminologija ukazuje na bogatstvo Tore kao takve, ona u sebi sadržava potpunu objavu i ne smije se shvaćati samo zakonodavno. Tora je slična »drvetu života«, odnosno ona je živi organizam koji donosi plodove od kojih čovjek treba živjeti.

Drugo čitanje: Rim 8, 28-30

Predodredi nas da budemo suobličeni slici Sina njegova.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!

Znamo da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani. Jer koje predvidje, te i predodredi da budu suobličeni slici Sina njegova te da on bude prvorođenac među mnogom braćom. Koje pak predodredi, te i pozva; koje pozva, te i opravda; koje opravda, te i proslavi.

Riječ Gospodnja.

I ove nedjelje nastavljamo čitati retke iz Pavlove poslanice Rimljanima. Kroz čitavo 8. poglavlje Pavao izlaže nauku o djelovanju Duha Svetoga u srcima kršćana. Kršćani, živeći kao Božja djeca, pozvani su da jednog dana dijele vječnu slavu. Liturgijski tekst počinje općenitom izjavom o Božjem predodređenju koje Pavao potom motivira.

Pavao je netom izjavio kako je molitva vjernika nadahnuta Duhom koji u vjerniku počiva i kao takva ne može biti neuslišana. I nastavlja: »Znamo da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani«. Upravo zahvaljujući daru Duha, vjernici su pozvani na zajedništvo s Bogom. To zajedništvo je ostvarivanje njegovog plana spasenja i zbog toga su vjernici primili ljubav prema Bogu, prvi dar koji je Duh razlio u njihova srca. Ovakvo razmišljanje vjernike čini sigurnima jer znaju da tako sve što čine treba biti usmjereno prema njihovom dobru. Vjernička sigurnost u Boga temelji se na svemu stoje Bog učinio za njih. Pavao podsjeća vjernike da su bili prvina spasiteljskog plana i da ih je Bog svojom snagom »predvidio« i »predodredio« kako bi bili suobličeni slici njegova Sina, i posljedično da bi on mogao biti prvi među mnogom braćom. Jer ih je predodredio, Bog ih je također i »pozvao« te ih je opravdao i proslavio. Proces spasenja polazi dakle od slobodnog Božjeg čina kojim on odlučuje oblikovati sve ljude po slici svoga Sina. Iz ovog izbora proizlaze tri čina: poziv, opravdanje, proslava. Prva dva događaju se u sadašnjem životu, a treći je za sada samo predznak budućeg upotpunjenja.

Termin »predodređenje« ne znači izabiranje jednih po nekakvom posebnom izboru ili isključenje pojedinih, već se pod predodređenjem podrazumijeva činjenica kako su vjernici pozvani i prije nego li su mogli išta učiniti da zadobiju tu povlasticu. Drugim riječima, Pavao se obraća osobama koje su već vjernici i ni na koji način Pavao ne spominje one koji ne vjeruju. Oni nisu isključeni iz predodređenja, ali odbijaju njegove posljedice jer nisu prihvatili poziv.

Evandjelje: Mt 13, 44-52

Proda sve što ima i kupi onu njivu.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme reče Isus:

»Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronade, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu.

Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: pronade jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga.

Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad mreža bačena u more zahvati svakovrsne ribe. Kad se napuni, izvuku je na obalu, sjednu i skupe dobre u posude, a loše izbace. Tako će biti na svršetku svijeta. Izići će anđeli, odijeliti zle od pravednih i baciti ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi. Jeste li sve ovo razumjeli?«

Odgovore mu:

»Jesmo.«

A on će im:

»Stoga svaki pismoznanac upućen u kraljevstvo nebesko sličan je čovjeku domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro.«

Kad Isus završi sve ove prispodobe, ode odande.

Riječ Gospodnja.

Današnje evandjelje donosi posljednje tri prispodobe o kraljevstvu i završetak govora o njemu. Ove tri prispodobe nalaze se samo u Matejevom evandelju. Zanimljivo je primijetiti kako se Isus obraća na poseban način učenicima. Isus od njih zahtijeva posebnu zauzetost u kraljevstvu, što Matej i naglašava: »Vama je dano znati otajstva kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano«.

Blago i biser. Dvije prispodobe koje se međusobno upotpunjuju. Pred nama su dvije različite osobe koje se po-našaju na isti način - radnik u njivi i trgovac biserjem. Nakon što su otkrili nešto neočekivano, prodaju sve što imaju kako bi kupili što su pronašli. Smisao ove dvije prispodobe je dvostruk: ne treba se ustručavati niti kasniti prodati da bi se kupilo te treba prodati sve da bi se sve kupilo. U nasljedovanju Isusa treba sve ostaviti. Potrebna je snažna odluka koja zahtijeva potpuno.

Ribarska mreža. Ova prispodoba slična je onoj o kukolju s razlikom što ovdje nije riječ o rastu kraljevstva, nego o njegovom ispunjenju. Samo nakon ulova kad se napune mreže moguće je odijeliti stoje dobro, a što loše. Posljednji sud će stići jednako kao što dolazi vrijeme žetve i bit će to dan odluke u kojemu će svatko biti suđen prema svojim djelima. Bit će to ujedno i dan »plača i škrguta zubi«. Prispodoba o ribarskoj mreži je ozbiljna opomena, na poseban način upućena protiv onih koji ostaju zatvoreni prema Radosnoj vijesti i njezinom življenju.

Završetak prispodoba i kratka **prispodoba o riznici**. Riznica sadrži i staro i novo. Sve je potrebno, a Isus onome što je staro daje novu vrijednost. Ovo je iskustvo koje su osjetili učenici nakon uskrsnuća. Slično je doživio i sveti Pavao koji je evandjeljem »osvijetlio« svoj židovski odgoj.

Služba riječi 276/14

Tražiti, naći i slijediti

Pred nama su tri kratke i jezgrovite Isusove prispodobe: blago skriveno na njivi, trgovac koji traga za lijepim biserjem i mreža koja zahvaća raznovrsne ribe. Riječ je o malim prispodobama koje otvaraju silno bogatstvo Isusova navještaja – kraljevstvo nebesko. U malo riječi govore nam kamo vodi hod za Isusom i što se od nas očekuje ukoliko se odvažno stavimo na Isusov put. Ni jedna od tih priča ne može stajati pored ili mimo Isusa. Njihovo je pokriće u Isusu. Sve što je u njima navješteno, na što smo po njima pozvani, to se daje kušati u Isusu. Bez Isusova ponašanja prema ljudima, njegova odnosa s Ocem, prispodobe ne bi mogle imati svoj oslonac. I kao što su onodobni susreti s Isusom imali odlučujuće značenje za razumijevanje Isusova poslanja, tako nam se u prispodobama otvara izazov obraćenja i usmjeravanja na Boga kao beskompromisni temelj življenja. Tko se daje prispodobama pokrenuti, prepoznat će da se s njima mijenja pogled na život, da dolazi do preusmjeravanja životnih interesa, da se ljudske vrijednosti žive u drugačijem svjetlu.

S tim u vezi važno je reći da svakom čovjeku prethodi skriveni biser – Krist Gospodin. Nismo mi proizvođači bisera.

Nisu naša umovanja ili naponi ono što na njivu svijeta donosi biser Evanđelja. Na nama je mogućnost pronalaska bisera koji ukazuje na Božju skrb za ljude, na pozitivan odnos prema stvarnosti koja nas okružuje i u kojoj nisu prave vrijednosti na površini. Skriveni biser – odnos s Bogom i nasljedovanje Krista – daje da se sve druge vrijednosti mjere polazeći od njega. Kad je srce preplavljeno Bogom, onda se mijenjaju životni naglasci. To pak nije lako. Posebno nije lako danas kad smo zapleteni traganjem za materijalnim biserjem i probitkom, kad je u krizi vertikalna identifikacija s Bogom i kad se ljuljaju sigurnosti s kojima smo još do jučer odrastali. No potrebno je poput čovjeka iz Isusove prispodobe dublje tragati. Biser nije na površini, nego dublje. Velika je to opomena današnjim kršćanima, pa i Crkvi u cjelini. U vremenu plitke i površne religioznosti opasno je prepustiti se zatočeništvu horizontalnih interesa.

A gdje ćemo pronaći ono o čemu govore tri Isusove prispodobe? Gdje je moguće poput skrivenog blago otkrivati kraljevstvo Božje? Slijedeći tekst možemo s pravom reći: na njivi, tj. u svakodnevnom životu, u mojoj i tvojoj stvarnosti. No, ne smije se zaboraviti da stvarnost nije isto što i kraljevstvo Božje, ali se kraljevstvo Božje ne događa mimo stvarnosti i protiv stvarnosti. Štoviše, čovjek vjere

Vincent Van Gogh - *Zitno polje*, <https://www.anchorboothbay.com>

prepoznaje i u surovj svakodnevici, posred muka i razapetosti, briga i lomova, posrnuća i izdaja, vlastitih i tuđih grijeha, prisutnost Božjega Duha i njegove spasonosne poticaje prema dobru. Nazočnost Kraljevstva ponajprije se prepoznaje ondje gdje se ljudi pokreću snagom Duha i gdje se ne prepuštaju pogubnoj idolatriji šutnje i slijeganja ramena, gdje dopuštaju da uz njih drugi i drugačiji rastu, gdje se iz vjere u Boga njeguje život i drugima dariva, gdje se ne obožava izvanjske religijske navike, nego se srcem prijanja uz Boga i u svakodnevici tiho i bez probitačnih reklama nastoji podmetnuti leđa oko dobra svih ljudi.

Sve to povlači sa sobom zaključak da nas Isusove prispodobe pozivaju na hrabro i beskompromisno prihvaćanje Isusa. Stoga se iz slušanja Isusove riječi rađa životna strast za suobličenjem Isusu. Teškoće vremena nisu izgovor, kao ni nemar novih naraštaja. Ne može se izgovor graditi na novim strujanjima koja su protivna Evanđelju. Teškoće nisu i ne smiju biti izgovor pasivnosti i prepuštanju defetizmu. Pod nabujalim individualizmom i

rastućom iracionalnošću življenja lako je uvidjeti nepregledno mnoštvo upropaštenih života. Na svim meridijanima i paralelama susrećemo ljude koji nisu osjetiti biser Božje blizine u svome životu. Nije potrebno ići daleko od svoga doma. U vlastitoj nutrinu, obitelji, kvartu, zavičaju, ondje gdje nas je Providnost postavila rasti, nailazimo na stanja koja su prepuštena mentalitetu ulice, nasilja, droge, besposličarenja, besmisla, privida i površnosti. U tom i takvom stanju kršćani su pozvani dragocjeno blago vjere svjedočiti u svakodnevici, ali na način da svakoga dana sve više postaju propusniji za vrijednosti koje je živio Isus i kojima je do kraja bio vjeran. Dakle, što god smo više otvoreni stvarnosti – koliko god je istina da bismo od nje katkada pobjegli – tim više smo otvoreniji Bogu koji u njoj na nevidljivi način djeluje i potiče ljude na zauzimanje oko života kakvog je Bog iz ljudskih mogućnosti zaživio u Isusu Kristu.

Don Ivica Huljev., <https://kroz-samariju.net/>

Neugodan gost

Ako ste, a vjerojatno jeste, ikada bili u društvu, na druženju ili sastanku na kojemu su bile osobe mlađe od trideset godina, vjerojatno ste primijetili da ti mladi ljudi cijelo vrijeme u ruci drže svoj pametni telefon zadubljeni u kontemplaciju malog malog zaslona kao što su redovnici nekoć bili zadubljeni otajstvom Božje. Nazočnima, članovima obitelji i prijateljima ili temi okupljanja, u najboljem slučaju, daju rastresen pogled, u kratkim intervalima kako im dopušta „kontemplacija“ nad sadržajem iz uređaja.

Prije nekoliko godina poznati talijanski znanstvenik Umberto Galimberti objavio je uspješnicu „Neugodni gost - nihilizam i mladi“ posvećenu nadirućem nihilizmu nad novim generacijama. Danas je "neugodni gost", čak i više nihilizma, mobitel. Njegova invazivna prisutnost ne uključuje samo mlade ljude. Mnogi odrasli ovise o njemu, možda nakon što su se dugo opirali njegovoj kupnji. Nakon početnog nepovjerenja, njegovo se korištenje pokazalo i previše korisnim jer omogućuje kontakt s bilo kime i međusobnu dostupnost u svako vrijeme na svakom mjestu, a da ne spominjemo mogućnost identificiranja mjesta, itinerera, vijesti svih vrsta, u svakom dijelu svijeta.

No, upravo ta neograničena otvorenost stvara probleme. Za razumijevanje u kojem smislu stvara probleme može poslužiti jedna anegdota iz istočnjačke tradicije. Jednog dana učenik poznatog gurua upitao je svog učitelja što je mudrost. Guru je odgovorio: "Mudrost je sjedenje kada sjedite, stajanje kada stojite, hodanje kada hodate." Učenik je zanijemio: «Ali to je ono što svi radimo!». Guru se nasmiješio: "Ne," rekao je. "Većina nas dok sjedi u mislima je na trenutak kada će stajati; kad stoji razmišlja o tome kada će poći, a hodajući razmišlja o trenutku kad će stići».

Ono na što priča želi ukazati kao na "mudrost" je, jasno, vizija života u kojoj psihološka žurba koja često dominira ljudskim bićima ustupa mjesto sposobnosti da se živi sadašnjost u svoj jednostavnoj istini, bez bježanja od nje zbog nečega što ne postoji, skrećući našu pozornost s jedinog stvarnog trenutka.

U strukturi ljudskog bića ovaj rizik je inherentan u činjenici da smo, za razliku od drugih životinja, sposobni otvoriti se beskonačnom broju mogućih podražaja. Buha, mačka, jelen, imaju ograničeno okruženje, izvan kojeg ne mogu preživjeti, ali s kojim se, s druge strane, mogu suočiti i živjeti bez neočekivanih događaja. Ljudska vrsta, s druge strane, ima svijet kao svoje okruženje. Stoga se može prilagoditi svakom staništu. Njegov pristup stvarnosti

je neodređen i ostvaruje se samo na kulturnoj razini. Kultura je ta koja joj, zamjenjujući prirodu, omogućuje prilagodbu ograničavajući i određujući svoje iskustvo na precizne prostorno-vremenske kontekste kako bi se bez prevelike neizvjesnosti mogla nositi s podražajima koji dolaze iz jednog od tih konteksta.

Globalizacija i komunikacijski alati koji je prenose, prelazeći granice među kulturama, riskiraju rušenje tih granica i izvođenje ljudskih bića u beskrajnu otvorenost, što otežava život u točno određenom vremenu i na točno određenom mjestu.

Pametni telefon je glasnik ovog oceana mogućih poruka, mogućih vijesti, mogućih prilika. Uostalom, "neugodni gost" nije Ništavilo, to je Sve. Problem je u tome što sva konkretna, neizbježna ograničena iskustva čini relativnim i neadekvatnim. A onda gledate zadubljeni u ekran čekajući pozive ili poruke koje u stvarnosti možda nikada neće stići, odvrćajući pozornost od ljudi, situacija, iskustava koja zapravo imate pred sobom.

Za "digitalne urođenike" - koji su odrasli, da tako kažemo, u sjeni mobitela (mnogi su ih dobili na dar dok su bili djeca) i koji nikad nisu imali iskustvo razgovora s drugom osobom gledajući ih u oči, a da nije stalno "otvoren" za beskonačne druge moguće odnose koje nude uređaji. Zbog toga vjerojatno je da će postati žrtve te dislokacije koja je, anegdotalno, korijen nemudrosti. Stoga je sve češća pojava da, umjesto da žive sadašnji trenutak u svom punom intenzitetu, tu puninu traže u onome čega nema, u praznom ekranu na kojem bi se svaki čas mogao pojaviti zov duše.

Ne možemo se zavaravati povratkom na staro. Ne bi bilo ni poželjno. Problem nije zatvoriti vrata svemu, nego umjesto razornog tsunamija učiniti ga bogatstvom sadašnjeg trenutka. Može pomoći usporedba s fenomenom globalizacije. Kad se uvidjelo da globalizacija širi horizonte, istodobno riskira raskorjenjivanje i homogeniziranje stanovnika pojedinih mjesta, stručnjaci su izdvojili koncept "glokalizacije" kao način sinteze. Glokalizacija ne podrazumijeva odricanje od vlastitog posebnog prostornog i kulturnog položaja. Štoviše, ona taj položaj postavlja kao uvjet za svako daljnje otvaranje, ali polazeći od njega i u funkciji njega dopušta gledati i dalje.

Možda je to put koji treba slijediti i za komunikaciju među ljudima. To, naravno, pretpostavlja sposobnost percipiranja ograničenja kao uvjeta obogaćivanja, a ne čistog i jednostavnog odricanja. Bez obala rijeka gubi snagu i pretvara se u močvaru. Ako s vremena na vrijeme niste u mogućnosti isključiti mobitel, iluzija komunikacije s cijelim svijetom prikriva nemogućnost sagledavanja lica druge osobe koja je od krvi i mesa ili nepreglednog krajolika ispred vas. To je žrtva, naravno. Ali žrtva je obrazovati svoju djecu, dobro objasniti razloge, ako želimo da se nauče suočiti sa svojim pravim životom i živjeti ga.

Učiti odmarati

Mislim da je zahvaljujući pandemiji došlo do ponovnog oživljavanja važnosti odmora u našoj kulturi. U početku se puno pričalo o tome kako je pandemija apokaliptična, jer je razotkrila određene stvarnosti za koje smo možda prije bili slijepi. Jedna od tih stvarnosti je naša kultura prekomjernog rada. Čini se da ritam naših života postaje sve brži i brži, ali tijekom razdoblja izolacije odjednom smo morali usporiti. Odjednom smo se oslobodili određenih odgovornosti i više vremena provodili s obitelji.

Rad, rad i samo rad

Kultura prekomjernog rada postoji i u religijskoj kulturi. Možemo postati zaokupljeni vjerskim obvezama, izgovaranjem „dovoljno“ molitava ili „dovoljnim“ čitanjem Svetog pisma. Kao da očajnički pokušavamo ugoditi šefu. Čini se da Božja zapovijed, odmori šabatom, tu nikako ne pomaže. Odmor se iz nekog razloga ne čini nama svojstvenim. Djeci je teško mirno sjediti, a tako i odraslima! Moramo nečim ispuniti svoju dosadu i vrijeme, da ne bismo... što? Proveden je

eksperiment u kojem su sudionici dobili blagi električni udar. Svi sudionici su rekli da će platiti samo da više ne dožive strujni udar. Svaka osoba je tada ostavljena u prostoriji sama 15 minuta, bez telefona i ikakvog ometanja. Umjesto da prihvate dosadu i samoću sa svojim mislima, dvije trećine sudionika (onih koji su rekli da će platiti samo da ih ne strese više struja) dobrovoljno su odlučili se radije izvrnuti strujnom udaru nego sjediti i ne raditi ništa. Ne znamo se nositi s dosadom i s odmorom.

Naša kultura nas ne uči dovoljno o odmoru. Ipak, naša se tijela moraju odmoriti da bi ostala živa. Poznat nam je osjećaj iscrpljenosti i izgaranja, naša nam tijela pokušavaju nešto reći!

Odmor se mora učiti

Tek kad sam bio na jednoj duhovnoj obnovi shvatio sam da moram naučiti odmarati! A Isus je bio moj učitelj. Poslušajte njegove riječi iz The Message prijevoda Biblije (op. prev., Biblija na suvremenom jeziku verzija je Biblije Eugenea H. Petersona objavljena u segmentima od 1993. do 2002. godine) koje govore o onima koji su bili pod teretom vjerskog legalizma, čak i šabatom:

Vincent Van Gogh, *Podnevni odmor*, <https://commons.wikimedia.org>

Jesi li umoran/na? Jesi li istrošen/na? Jesi li pregorio/la u religiji? Dođi meni. Primakni se meni i zadobit ćeš svoj život nazad. Pokazat ću ti kako se stvarno odmoriti. Hodaj sa mnom i radi sa mnom – gledaj kako to ja radim. Nauči neusiljene ritmove milosti. Neću staviti ništa loše ili teško na tebe. Pravi mi društvo i naučit ćeš živjeti slobodno i rasterećeno. Mt 11,28-30

Što se ističe u odlomku? „Istrošeno”? „Zadobiti svoj život nazad”? „Neusiljeni ritmovi milosti”? Trebalo je neko vrijeme, ali bilo je trenutaka na obnovi u kojima sam mogao jednostavno samo sjediti i biti. Mogao sam gledati prirodu, mogao sam zatvoriti oči i jednostavno se odmoriti. Moje povlačenje bilo je s namjerom vrijeme neproduktivnosti, prepoznavanja toga da Bog smatra odmor važnim za moje ljudsko dostojanstvo. Ne odmaram se samo da bi kasnije bio produktivniji. Odmaram se jer odmor dostojanstveno veliča moju ljudskost. Odmor je način da se brinem za svoje tijelo i svoju dušu. Odmor mi govori da moje dostojanstvo i moja sposobnost voljeti i biti voljen ne ovise o zauzetosti. Sedmi dan, dan odmora u knjizi Postanka govori da je odmor ugrađen u samu srž stvaranja.

Kako to Isus čini

Ako Isusove riječi shvatimo ozbiljno i ako promatramo kako to on čini, vidimo da on postavlja granice za odmor i rad. U Evanđelju po Luki vidimo kako Isus izlazi iz Sinagoge i ulazi u Šimunovu kuću. Šimunovu punicu uhvatila je teška groznica i oni su se kod Isusa zauzeli za njeno ozdravljenje. Isus je stao nad nju, prekorio groznicu i ona ju je ostavila. Odmah je ustala i služila ih. Tada su mu pri zalasku sunca doveli one koji su oboljeli od raznih bolesti. Položio je ruke na svakoga od njih i izliječio ih. Demoni su također izlazili iz mnogih, vičući: „Ti si Sin Božji”. Ali on ih je prekorio i nije im dopustio da govore jer su znali da je on Krist. U zoru je Isus otišao na pusto mjesto. Mnoštvo ga je krenulo tražiti i kad su došli do njega pokušali su ga spriječiti da ih napusti. Ali on im reče: „I ostalim gradovima moram naviještati radosnu vijest o Kraljevstvu Božjem, jer sam u tu svrhu poslan.” I propovijedao je u judejskim sinagogama.

Isus je imao naporan dan. Nakon što je u sinagogi pročitao odlomak iz Izaijinog svitka i izliječio opsjednutog on posjećuje Šimuna i liječi njegovu punicu. Zatim odlomak kaže:

„Pri zalasku sunca su mu dovodili bolesne koji su болоvali od raznih bolesti.” I on ih je liječio. Sljedeći odlomak počinje: „U zoru...” Isus je liječio i liječio cijelu noć! Mora da je bio potpuno iscrpljen. Zatim kaže da je nakon toga otišao na usamljeno, pusto mjesto. Ali onda odlomak kaže: „Mnoštvo ga je tražilo, a kada su došli do njega, pokušali su ga spriječiti u namjeri da ode.” Isus je ostao čvrst i postojan. „Moram naviještati radosnu vijest o Kraljevstvu Božjem, jer sam u tu svrhu poslan.”

Wayne Muller, autor knjige Sabbath, kaže: Isus nije čekao da svi budu zbrinuti, on nije čekao da svi ozdrave. Nije tražio dopuštenje da ode, niti je koga ostavio „na čekanju”, nije čak svojim učenicima dao do znanja kamo ide. Isus je osluškivao dublji ritam. Kada je došao trenutak za odmor vrijeme za ozdravljanje je prošlo. Jednostavno bi stao i povukao se na mirno mjesto i molio se.

Isus se bez sumnje izvukao od potencijalnog izgaranja. Ali jeste li primijetili, Isus je bio u sinagogi (subotom) i isti dan je izliječio opsjednutog. Odlazi u Šimunovu kuću, i dalje subotom. U trenutku odlaska na počinak je zora, idući dan! Isusov pravi subotnji odmor dolazi nakon obveznog šabata.

Živjeti šabat

Ponekad šabat znači ne raditi ništa značajno, jednostavno se dosađivati. Možda je to rano ustajanje i ispijanje kave dok gledate kroz prozor. Wayne Muller govori „Kad se probudiš ujutro, nemoj ustajati. Ostani u krevetu.” Osvrni se na

svoje snove. „Posvijesti si kakav je osjećaj biti u svom tijelu... Nemoj biti u žurbi zbog svojih nadolazećih obaveza, već uživaj u mekoći posteljine. Gledaj kako svjetlo ulazi u sobu... čitaj malo, sanjari, maštaj o doručku.”

Netko je jednom rekao da je žurba primarni razlog zbog kojeg smo neljubazni prema drugima. Žurba je u suprotnosti s duhom šabata. Žurba se tiče moje vlastite kontrole. Kuća u mom susjedstvu na travnjaku ima natpis na kojem piše: „Čemu žurba?” To je koristan podsjetnik svaki put kada prođem pokraj njega.

Mislim da ljudi polako prepoznaju svoje prezaposlene i užurbane obrasce, „velika rezignacija” (ili velika ostavka) i začeci četverodnevnog radnog tjedna mogli bi biti znakovi ove želje za oživljavanjem dostojanstva subotnjeg odmora, vremena s obitelji i vremena za ono što daje život. Autor Mudrih izreka kaže da ne gubite iz vida mudrost i zdrav razum, „Sine moj, ne gubi to iz očiju sačuvaj razbor i oprez. I bit će život tvojoj duši i ures vratu tvome. Bez straha ćeš tada kročiti svojim putem i noga ti se neće spoticati. Kad legneš, nećeš se plašiti, i kad zaspiš, slatko ćeš snivati. Ne boj se nenadane strahote ni nagle propasti kad stigne bezbožnike. Jer će ti Gospod biti uzdanje i čuvat će nogu tvoju od zamke” (Izreke 3,21-26). Drugim riječima, promislite o zdravorazumskom načinu Isusovog činjenja i djelovanja i naći ćete odmor.

Andy Otto, <https://www.ignacije.hr>

Mali vjeronaučni leksikon

Mudre izreke

Mudre izreke, (hebrejski. מילים: *prispodobе, izreke*), starozavjetna mudrosna knjiga (kratica Izr). Izriče životnu mudrost koja vodi k sreći u osobnome, obiteljskom i društvenom životu, a temelji se na vjeri i predanosti Bogu. Nastala je u šestom ili petom stoljeću prije Krista

Mudrosne knjige

Mudrosne knjige, starozavjetne knjige koje u svjetlu vjere raspravljaju o životnim pitanjima pojedinca i naroda: **Job**, **Mudre izreke**, **Propovjednik**, **Knjiga Sirahova** i **Knjiga Mudrosti**. Katkad im se dodaju i Psalmi i Pjesma nad pjesmama.

Muhamed

Muhamed, arap. Muhammad *slavljen, hvaljen*; puno ime Abú al-Qâsim Muhammad ibn 'Abd Allâh, osnivač islama (Meka, 20. IV. 570 – Medina, 8. VI. 632). Rodio se u hašimskom rodu iz plemena Kurejš i rano ostao bez roditelja. U mladosti pratio strica u trgovačkim karavanama po Siriji i Mezopotamiji i vjerojatno tada upoznao kršćanstvo i židovstvo, što je utjecalo na njegov nauk. U dvadeset i petoj godini oženio se 15 godina starijom bogatom udovicom Hatidžom i postao ugledni građanin Meke. Prema predaji, s 40 godina primio prve objave u kojima mu anđeo (melek) Džibril prenosi Božju poruku: strogi monoteizam (tevhid) i predanost Alahu (islam).

Kad je između 613. i 619. počeo propovijedati novu religiju, zbog protivljenja bogate politeističke aristokracije seli se (hidžra) s pristašama u Jatrib, buduću Medinu, gdje uzaludno pokušava pomiriti arapska i židovska plemena. Nakon nekoliko pobjeda nad Mekancima vratio se 630. u Meku, pretvorio Kabu u islamsko svetište i organizirao muslimansku (medinsku) državu, koju će njegovi nasljednici (kalifi) proširiti prema Bizantskom i Perzijskom Carstvu.

Obavio 632. oproštajno hodočašće u Meku, čime je formalno ustanovio hadž i zadnjim govorom završio kuransku objavu.

Uz Kuran, Muhamedove riječi i djela (suna) te njihovo prenošenje (hadis) drugi su izvor šerijatskoga prava.

NAŠI POKOJNI

GORAN ŠTIPAK,

PU vukovarsko - srijemska, Ilok, 9. srpnja 1991.

JERKO BUKIĆ,

PU osječko - baranjska, Aljmaš, 9. srpnja 1991.

IVICA JURICA,

PU zadarska, Zeleni Hrast, 10. srpnja 1991.

IVICA REPUŠIĆ,

PU osječko - baranjska, Osijek, 11. srpnja 1991.

DRAGUTIN ZDORC,

PU zagrebačka, 11. srpnja 1993.

MARIO BOŽIĆ,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 11. srpnja 1994.

DRAŽEN KNAPIĆ,

PU virovitičko - podravska, Virovitica, 12. srpnja 1991.

HRVOJE ČOVO,

PU splitsko - dalmatinska, Velebit, 12. srpnja 1993.

VLADIMIR PAROPATIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Glina, 13. srpnja 1991.

ZVONKO MIKOLČEVIĆ,

PU brodsko - posavska, Kraljevčani, 14. srpnja 1991.

BRANKO ČORAK,

PU koprivničko - križevačka, Lipik, 15. srpnja 1991.

MILAN MAMIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Lišane Ostrovačke, 17. srpnja 1991.

JOSIP ŽULJ,

PU zadarska, Lišane Ostrovičke, 17. srpnja 1991.

ĐURO LOVREKOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Dragotinci, 17. srpnja 1991.

MARIO DEVETAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Bjelovar, 18. srpnja 1993.

MARINKO BRKIĆ,

PU zadarska, Debeljak, 18. srpnja 1993.

KREŠIMIR PLEŠIĆ,

PU požeško - slavonska, Zagreb, 18. srpnja 1994.

ŽELJKO CINDRIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, , 19. srpnja 1991.

IVICA FILKOVIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Sirač, 19. srpnja 1991.

SLAVKO CETINJANIN,

PU ličko - senjska, Brlog, Otočac, 19. srpnja 1991.

IVAN ŽALAC,

PU zagrebačka, Kozibrod, 19. srpnja 1991.

ĆIRIL SLOVENEK,

PU karlovačka, umro, 19. srpnja 1995.

MIROSLAV POLAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 20. srpnja 1991.

IVAN RONČEVIĆ,	PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 20. srpnja 1991.
ROBERT ŽILI,	PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 20. srpnja 1991.
BERNARD BENČEK,	PU varaždinska, Divoselo, Gospić, 21. srpnja 1993.
MIHAJLO LAZOR,	PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 22. srpnja 1991.
MARIUS KOPRIĆ,	PU zagrebačka, Novi Čakovci, 22. srpnja 1991.
PETAR MATIĆ,	PU zagrebačka, 22. srpnja 1991.
MIHAJLO LAZOR,	PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 22. srpnja 1991.
MARIUS KOPRIĆ,	PU zagrebačka, Novi Čakovci, 22. srpnja 1991.
PETAR MATIĆ,	PU zagrebačka, 22. srpnja 1991.
ĐORDANA KOPITAR,	PU istarska, 23. srpnja 1995.
ŠEFIK PEZEROVIĆ,	PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 24. srpnja 1991.
DAVORIN AUGUSTINOVIĆ,	PU zagrebačka, , 24 .srpnja 1992.
DRAGAN ŠEBAC,	PU ličko - senjska, Sinac, Otočac, 25. srpnja 1991.
JOSIP ČOKOR,	PU zagrebačka, 25. srpnja 1992.

SREĆKO KITONIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Rosulje, 26. srpnja 1991.

IVICA PAUNOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Hrvatska Kostajnica, 26. srpnja 1991.

MILE PUŠIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Zamlača, 26. srpnja 1991.

ŽELJKO VOLAREVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Rosulje, 26. srpnja 1991.

GORAN FADLJEVIĆ,

PU zagrebačka, Kozibrod, 26. srpnja 1991.

ŽELJKO FILIPOVIĆ,

PU zagrebačka, Kozibrod, 26. srpnja 1991.

ŽARKO GUNDIĆ,

PU zagrebačka, Kozibrod, 26. srpnja 1991.

MLADEN HALAPA,

PU zagrebačka, Kozibrod, 26. srpnja 1991.

IVICA PERIĆ,

PU zagrebačka, Kozibrod, 26. srpnja 1991.

MILE BLAŽEVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Struga, 26. srpnja 1991.

ZORAN ŠARONJA,

PU zagrebačka, Struga, 26. srpnja 1991.

BRANKO VUK,

PU zagrebačka, Struga, 26. srpnja 1991.

DAVOR VUKAS,

PU zagrebačka, Struga, 26. srpnja 1991.

JOSIP IVERAC,

PU sisačko - moslavačka, Rosulje, 27. srpnja 1991.

PREDRAG ŠKRBINA,

PU bjelovarsko - bilogorska, Rosulje, 27. srpnja 1991.

IVICA MIKULČIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Slovinci, 27. srpnja 1991.

ŽELJKO MIKULČIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Slovinci, 27. srpnja 1991.

DRAGO, MATIJEVIĆ,

PU zagrebačka, 27. srpnja 1991.

MILJENKO BOLF,

PU primorsko - goranska, u službi, Delnice, 27. srpnja 1992.

ČEDOMIR MILETIĆ,

PU osječko - baranjska, Ernestinovo, 29. srpnja 1991.

ZORAN KIRIN,

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Vinkovačko Novo Selo, 29. srpnja 1998.

JOSIP MARTAN,

PU varaždinska, Hrvatska Kostajnica, 30. srpnja 1991.

DANIJEL ŠANDOR

PU zagrebačka, u službi, 31. srpnja 1999.

IVAN HORVAT,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

JOSIP KEMENJI,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

PETAR KOVČALIJA,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

ZDRAVKO KOVČALIJA,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

JOVICA MATIN,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

ZDRAVKO POKRAJAC,

PU osječko - baranjska, Osijek, 1. kolovoza 1991.

JOSIP KRAŠTEK,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

STJEPAN PAVIĆ,

PU primorsko - goranska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

MIJO DŽANKO,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

STANISLAV GULJAŠEVIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

ANTUN MIHALJEV,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

GORAN MIHALJEVIĆ

PU osječko – baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

SLAVKO PUTNIK,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

ŽELJKO SVALINA,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

ZLATKO TAKAČ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1. kolovoza 1991.

DARIO DUJMOVIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

ĐURO BUTORAC,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

VINKO DUJIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

ILE GALIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

JOSIP GLIBUŠIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

MLADEN PALINKAŠ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

BOŠKO PARADŽIK,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

STJEPAN PAVIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

ANDRIJA RIPIĆ,

PU osječko - baranjska, Dalj, 1.kolovoza 1991.

JOSIP ĐURKIJA,

PU bjelovarsko - bilogorska, Bjelovar, 1. kolovoza 1993.

JURAJ SEKULIĆ,

PU ličko - senjska, Lovinac, 5. kolovoza 1991.

MILAN SEKULIĆ,

PU ličko - senjska, Lovinac, 5. kolovoza 1991.

MARKO JAKŠIĆ,

PU osječko - baranjska, Pakrac, 5. kolovoza 1993.

RENATO KALVI,

PU požeško - slavonska, Dragović - Sirać, 5. kolovoza 1993.

ŽELJKO KOTRIŠ,

PU osječko - baranjska, Pakrac, 5. kolovoza 1993.

JOZO ILIJIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Gračac, 5. kolovoza 1995.

IVICA PETRANOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Češko Selo, 5. kolovoza 1995.

SLAVKO DOŠLIĆ,

PU brodsko - posavska, Nova Gradiška, 7. kolovoza 1991.

RANKO KUTIĆ,

PU zagrebačka, 7.kolovoza 1994.

DAVOR OSTOJIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Glina, 7. kolovoza 1995.

MARKO VULIĆ,

PU zadarska, Zadar, 7.kolovoza 1995.

JELICA BLAŽEVIĆ,

PU karlovačka, u službi, Karlovac, 7. kolovoza 1997.

STJEPAN ŽNIDARIĆ,

PU zagrebačka, Zagreb, 8. kolovoza 1993.

MILORAD ĐEKIĆ,

PU osječko - baranjska, Sarvaš, 9. kolovoza 1991.

MARIJAN PARLOV,

PU zagrebačka, Kozibrod, 9.kolovoza 1991.

SLAVKO OCVIRK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Bjelova , 9. kolovoza 1994.

IVAN PEREC,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 10. kolovoza 1992.

IVAN ZRINSKI,

PU osječko - baranjska, 10. kolovoza 1995.

VIDOJE MARIĆ,

PU osječko - baranjska, Švajcarnica, 13. kolovoza 1991.

NEDILJKO PIPLICA,

PU osječko - baranjska, Nemetin, 26. kolovoza 1991.

POČIVALI U MIRU

Stan u kraljevstvu Božjem

Jedna starokršćanska legenda priča ovo:

Jedna bogata i ugledna dama, koja je svoje život provodila u raskoši i zabavama u starosti se počela moliti i misliti na vječni život. Bila je uvjerena da će na drugom svijetu, kao ugledna i imućna, imati odlično mjesto. I odluči Bog da joj pokaže na koji će način doista postići veće blaženstvo na nebu. Javi joj se u snu anđeo čuvar i ponudio joj da odu na nebo vidjeti što tamo čeka blaženike. Stigli su gore i krenuli prekrasnom cvjetnom alejom, a s jedne i druge strane bile su palače, jedna krasnija od druge.

- *Čiji su ovo stanovi?* Upita anđela.

- *Raznih Božjih ugodnika*, i poče joj nabrajati od kojih.

Stigli su i do mjesta koje je bilo u izgradnji. Mnoštvo anđela je vrvjelo i gradilo, radili na novim zgradama.

- *Čija će ovo biti krasna zgrada?*, upita ona gledajući jednu krasnu zgradu, koja je bila pred dovršenjem.

- *Upravo vaše susjede* – odgovori anđeo.

- *Što, one siromašne žene s toliko još jadnije djece?*

- *Da, upravo se njoj priprema ovo mjesto.*

Tada ugleda gospođa jednu malu skromnu kućicu.

- *A koga ova čeka?*

- *Vas, gospođo*, odgovori anđeo.

- *Pa kako je to moguće* upita ona u čudu.

- *E, znate*, odgovori anđeo, *mi zidamo ovdje od onog materijala što stiže sa zemlje. Tko ovamo šalje zlato molitava, bisere dobrih djela, mramor trpljenja i pokore, gradi mu se stan od toga materijala. Vaša je susjeda mnogo toga ovamo poslala svojim mukotrpnim i Bogu ugodnim životom, zato će i imati takvo mjesto. A od onoga što ste vi poslali, doteklo je samo za ovu malu kućicu.*

I kad se gospođa probudila, odlučila je da će poslati i ona mnogo više vrijednijeg materijala na onaj svijet pomaganjem drugih kako bi dobila dostojno mjesto u društvu ugodnika Božjih.